

DARBININKAS

Vol. LXXVII, Nr. 44
Lapkričio - November 13, 1992

SECOND-CLASS

341 Highland Blvd. Kaina
Brooklyn, N.Y. 11207 50 centų

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— Vilniuje spalio 27 d. apie 1 val. popiet Gedimino prospektu pradžioje ties Sąjūdžio būstine susirinko keli šimtai žmonių, daugiausia politiniai kaliniai ir tremtiniai, su plakatais ir trispalvėmis vėliavomis, apjuostomis gedulo juostomis. Žmonės ėjo prospektu, giedojo giesmes, prašė antrame rinkimų ture nebalsuoti už komunistus, nežudyti Lietuvos.

— Lietuvoje spalio 25 d. įvykusiame referendume Lietuvos Respublikos Konstitucijos projektui pritarė 75,42% jame dalyvavusių rinkėjų. Tai sudaro 58,76 visų rinkimo teisę turinčių Lietuvos piliečių. Šiuos rezultatus spalio 31 d. oficialiai patvirtino Vyriausioji rinkimų komisija. Konstitucijos projektas tapo pagrindiniu Lietuvos Respublikos įstatymu. Spalio 25-oji ateity gal bus švenčiama kaip Lietuvos Konstitucijos Diena.

— Darius Kuolys, Lietuvos Respublikos Kultūros ir Švietimo ministras, spalio 20 d. spaudos konferencijoje pareiškė, kad Lietuvos kultūros išlaikymui ir jos pristatymui pasauliui reikia 700 milijonų (talonų) sumos. Iš šios sumos 120 mln. būtų skiriama bibliotekoms, 62 mln. — muziejams, kultūrinei spaudai, leidybai — 84 mln., teatrams ir koncertinėms organizacijoms — 6 mln. 700,000, o likusią sumą išskirstyti įvairiems renginiams finansuoti.

— Pasaulio banko atstovai spalio 27 d. Tarptautinių ekonominių santykių ministerijoje, Vilniuje, pristatė šio banko ekspertų parengtą Lietuvos ekonomikos apžvalgos projektą.

— Teisingumo ministerijoje būsimeji miestų ir rajonų teismų anstoliai spalio 27 d. pradėjo laikyti kvalifikacijos egzaminus. Nauja tarnyba pradėjo veikti nuo lapkričio 1 d. Atidarytos 54 teismo antstolių kontoros.

— Vilniuje, Akademinio dramos teatro patalpose, spalio 28-30 dienomis vyko konferencija, kurią surengė švedų biznio asociacija kartu su Lietuvos verslininkų asociacija. Aptarti kai kurie Lietuvos perėjimo į rinkos ekonomiką klausimai, Lietuvos ir Švedijos imonių bendradarbiavimo prielaidos.

— Vilniaus geležinkelio stotį spalio mėn. pradžioje pasiekė devyni prekiniai vagonai dovanų. Tai 170 tonų maisto parduktų iš Amerikos karinių bazių Europoje. Šią Lietuvos Sveikatos apsaugos ministerijai adresuotą labdaros siuntą suorganizavo JAV ambasada. Dalis gėrybių bus perduota Socialinės apsaugos ministerijai. Dovanos bus skiriamos senelių, vaikų, kūdikių namų gyventojams bei ilgalaikiams ligoniams.

— Prof. Vytautui Gudeliui, geografiui, jūrų geologijos specialistui, Upsalos universitetas suteikė filosofijos garbės daktaro vardą. Gudelis jau 50 metų įvairiais požiūriais tyrinėja Baltijos jūros problemas.

JELCINAS IR BALTIJOS RESPUBLIKŲ VADOVAI KREIPIASI Į JUNGTINES TAUTAS

Lietuvos Nuolatinė Misija Jungtinėms Tautoms pranešė, kad Rusijos Nuolatinės Misijos kvietimu, Baltijos valstybių misijų delegacijos lapkričio 5 d. susitiko su Rusijos ambasadorium Julijum Voroncovu. Jį lydėjo nepaprastasis pasiuntinys ir įgaliotasis ministras Sergei Ordzhonikidze. Susitikime dalyvavo Estijos ambasadorius Jungtinėms Tautoms Ernst Jaakson ir patarėjas dr. Heino Ainso, Latvijos ministrė patarėja Mara Treimaniš ir patarėjas Ivars Slokenbergs. Lietuvos ambasadoriui Anicetui Simučiu, vyriausybės kvietimu išvykus į Vilnių, Lietuvą susitikime atstovavo patarėjas Algimantas Gureckas, kaip laikinasis reikalų patikėtinis, ir patarėjas Darius Sužiedėlis.

Jelcino laiškas

Ambasadorius Voroncovas sukvietė susitikimą, norėdamas supažindinti Baltijos valstybių misijas su Rusijos prezidento Boriso Jelcino laišku Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui Boutros Boutros-Ghali.

Savo laiške Rusijos prezidentas priminė, jog Rusija vaidino lemiamą vaidmenį Baltijos valstybių kelyje į nepriklausomybę. "Mes esam pasiryžę vystyti santykius su tomis valstybėmis tikros geros kaimynystės, lygiateisiško bendradarbiavimo ir abišalio pasitikėjimo pagrindais", teigė prezidentas Jelcinas. Jis taip pat pabrėžė, jog, "gerbdama tarptautinės teisės principus ir Lietuvos, Latvijos bei Estijos tautų pareikštą valią, Rusijos vadovybė aiškiai ir nedvejodama patvirtina savo norą atitraukti iš tų valstybių teritorijų savo karinius dalinius".

Žada atitraukti, bet...

Tačiau Jelcinas nurodė, kad

ANTRASIS RINKIMŲ Į LIETUVOS SEIMĄ TURAS

Vyriausioji rinkimų komisija patvirtino spalio mėn. 25 d. Seimo rinkimų rezultatus. Į Lietuvos Seimą išrinkta 80 deputatų. Iš jų 44 mandatai atiteko LDDP, 18 — Sąjūdžio koalicijai, 10 — Jungtiniam Krikščionių demokratų, Demokratų partijų bei Politinių kalinių ir tremtinių sąjungos blokui, Socialdemokratų partijai — 5 mandatai, Lenkų sąjungai — 3.

Lapkričio 15 d. (ne 8 d., kaip buvo anksčiau skelbiama) įvyks antrasis rinkimų į Lietuvos Seimą turas. Iš septynišiasdešimt vienos rinkiminės apygardos pakartotiniai rinkimai vyks šešiasdešimt vienoje rinkiminėje apygardoje; imtinai nuo 1-osios iki 25-osios; nuo 27-osios iki 29-osios; nuo 31-osios iki 40-osios; 42-ojoje; 45-ojoje; nuo 47-osios iki 51-osios; 54-ojoje; 55-ojoje; 57-ojoje ir 58-ojoje bei nuo 60-osios iki 71-osios.

Lietuvos Ambasada Washingtono išsiuntė visiems balsuotojams, priklausantiems vienai iš pakartotinio balsavimo apygardų, balsavimo biuletenius, kuriuos prašo grąžinti ne vėliau kaip š. m. lapkričio 12 d. (tokia turi būti pašto antspaudo data).

kariuomenės daliniai gali būti greitai atitraukti tik pirma pasiekus susitarimą įvairiais su tuo susijusiais klausimais.

"Pirmiausia atitraukimo metu reikia užtikrinti karinių dalinių normalų funkcionavimą, išsaugoti kariškių, karinių pensininkų ir jų šeimų narių socialinę bei teisinę apsaugą ir jų asmenines teises. Gaila, kad turime pranešti, jog šie esminiai klausimai nebuvo išspręsti. Tai rimtai apsunkina Rusijos kariškių ir jų šeimų padėtį ir sukelia neigiamą Rusijos visuomenės nusistatymą. Tokie aplinkybės mes buvome priversti laikinai sustabdyti karinių dalinių atitraukimą iš Baltijos valstybių teritorijų".

"Atitraukimas bus atnaujintas ir užbaigtas greitu laiku, kiek tai realistiškai įmanoma, po to, kai bus pasirašytos valstybinės sutartys tarp Rusijos Federacijos ir Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos ir Estijos Respublikos, kurios apima pilną klausimų skalę, susijusią su karinių dalinių atitraukimu", tvirtino Rusijos prezidentas.

Dėl diskriminacijos

Toliau prezidentas Jelcinas įspėjo, kad tolesnis Rusijos santykių su Baltijos valstybėmis vy-

stymasis daugiausia pareis nuo rusiškai kalbančių gyventojų padėties. Jis kaltino Latviją ir Estiją tų gyventojų diskriminacija, kuri prieštaraujanti esminiams Jungtinių Tautų principams, pažeidžianti Visuotinę Žmogaus Teisių Deklaraciją, Tarptautinę Civilinių bei Politinių Teisių Konvenciją, Samdomo Darbo Konvenciją, Darbininkų ir Tarnautojų Diskriminacijos Konvenciją, Socialinio Progreso ir Vystymosi Deklaraciją.

"Negalima leisti, kad Europoje būtų vykdoma grubi diskriminacija prieš žymią valstybės gyventojų dalį ir kad įsisižiebtų nauji įvertinti naujųjų reformų vykdymui jėgų pralaimėjimą ir pasimokyti iš klaidų. Nes yra tik du pasirinkimai:

arba pripažinti, kad Lietuvos žmonės per penkiasdešimt okupacijos metų įgijo sunkiai pagydomą vargą kompleksą ir jiems svarbiau turėti šilumą žadantį šeiminingą, nei patiems kapstyti iš balos;

arba turime pripažinti, kad dešinieji (kuriems dauguma žmonių priskiria reformų vykdymą) darė per daug klaidų.

Redaktoriaus nurodo ir trečią aiškinimo variantą, kad rinkimų rezultatai lėmė fatališkas aplinkybių sukeitimas; vasaros sausra,

(nukelta į 2 psl.)

Vaidas iš balsavimų rinkimuose į Lietuvos Seimą spalio 25 d. Vilniuje. Tai buvo pirmasis rinkimų ratas. Dabar lapkričio 15 d. piliečiai balsuos antrajame rate. Jiems reikės perrinkti delegatus, kurie apygardose tiesiogiai nesurinko reikalingų balsų skaičiaus. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVA — DAR NE ANTROJI RUMUNIJA

— Esama viltis, kad pakartotiniai rinkimai gali pakeisti rezultatus —

Spalio 25 d. rinkimai, kurių pirmieji rezultatai pribloškė ne tik tuos rinkimus preliminariniai laimėjusiuosius, bet ir pralaimėjusiuosius, davė pagrindą ir pačioje Lietuvoje, ir užsieniuose, Lietuvą lyginti su Rumunija, kurioje gyventojai, jau ir laisvi būdami, be komunistinio režimo spaudimo, išsirinko valdžion komunistus.

Pagal gautuosius balsus pirmojoje rinkimų fazėje Brazausko vadovaujamoji Lietuvos Demokratinė Darbo partija, anksčiau buvusi Lietuvos Komunistų partija, laimėjusi arti 45 procentų balsų, pati viena negalės sudaryti ministrų kabineto. Ji tegalės tai padaryti tik koalicijoje su kitomis kairiosiomis partijomis.

Tad jau ir šituo atveju situacija Lietuvoje nepanašį Rumunijai.

Be to, Lietuvoje dar bus ir antrasis rinkimų turas, nes spalio 25 d. rinkimuose kandidatai apygardose nesurinko reikalingų balsų skaičiaus. Tad dabar lapkričio 15 d. balsuotojai vėl kviečiami balsuoti. Jiems reikės balsuoti už vieną iš dviejų kandidatų. Todėl dar esama galimybės, kad, tinkamai paagitavus, gali įvykti pasikeitimų.

Rinkimai vyksta toliau

Politiniai prognostikai ir pats Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis taip pat neigia situacijos panašumą į Rumunijos.

Demokratų partijos kandidatai Bill Clinton ir Albert Gore, 1992 m. JAV prezidentiniuose rinkimuose nurungę respublikonų kandidatus George Bush ir Dan Quayle. Nors iki inauguracijos 1993 m. sausio 20 d. dar nemažai laiko, bet būsiamasis 42-asis JAV prezidentas ir viceprezidentas jau pradėjo pasiruošimus pareigoms perimti.

KAS LĖMĖ SPALIO 25-TOS DIENOS RINKIMŲ LIETUVOJE REZULTATUS?

"Lietuvos aidą" vyriausiasis redaktorius Saulius Stoma vedamajame spalio 27 d. rašydamas apie spalio 25 d. rinkimų rezultatų esmę yra, kad "reikia garbingai įvertinti naujųjų reformų vykdymui jėgų pralaimėjimą ir pasimokyti iš klaidų. Nes yra tik du pasirinkimai:

arba pripažinti, kad Lietuvos žmonės per penkiasdešimt okupacijos metų įgijo sunkiai pagydomą vargą kompleksą ir jiems svarbiau turėti šilumą žadantį šeiminingą, nei patiems kapstyti iš balos;

arba turime pripažinti, kad dešinieji (kuriems dauguma žmonių priskiria reformų vykdymą) darė per daug klaidų.

Redaktoriaus nurodo ir trečią aiškinimo variantą, kad rinkimų rezultatai lėmė fatališkas aplinkybių sukeitimas; vasaros sausra,

ankstyvi šalčiai ir, žinoma, karšto vandens stoka. Tačiau Maskvos spaudimas prieš rinkimus buvo toks akivaizdus, kad visą šį kompleksą galima išskaičiuoti ir pirmajam ir antrajam "arba".

"Nors už LDDP labai aiškiai pasisakė dauguma Lietuvos kitautėjų ir, galima spėti, tų kurie gailisi SSSR suirimo, turime pripažinti: balsavusiųjų skaičius per daug didelis, kad būtų galima nurašyti juos visus į nuostolius. LDDP akcentavo ūkio reformos kritiką ir rinko taškus. Nors pačioje nomenklatūroje LDDP valstiečių ir darbininkų beveik nėra, jos pergalė lėmė būtent šie balsai. Išvada aiški: daugumai darbininkų ir valstiečių reforma buvo nepriimtina".

belaukiant, jau pradėjo reikštis dešiniojos partijos, vadinamoji koalicija. Savo pareiškime spaudoje pasirašę jų lyderiai šaltai pripažįsta, kad "jau po pirmojo Seimo rinkimų rato Lietuva atsidūrė naujos politinės situacijos akivaizdoje". Savo netikėtą pralaimėjimą aiškina demokratinių jėgų susiskaldymu, kurio Lietuvos Sąjūdis nepajėgė įveikti.

Todėl dabar, prieš antrąjį rinkimų turą, partijos dėsto žmonėms savo pozicijas. Kaltina partijas ir judėjimus, neturėjusius ar nespėjusius surinkti atramos visuomenėje, bet ir pabrėžia, kad LDDP pasinaudojo blogėjančia krašto ekonomikos padėtimi, versdama visas kaltes Sąjūdžio politikai. Ypač nurodo dirbtinai sukurtą energijos krizę bei Rusijos veiksmus. Sąjūdžio reformas sabotavo ir neokomunistinė nomenklatūra, įsitvirtinusi savivaldvybėse.

Atsišaukime į Lietuvos žmones kviečiama visus, neabėjingus tautos ir valstybės likimui, atiduoti savo balsus už Sąjūdžio kandidatus.

Neoficialiuose pokalbiuose ir patys LDDP atstovai prisipažįsta, kad jų pergalė pirmame ture lėmė ir šalti radiatoriai, benzino nebuvimas ir Abišalos kainų politika. Tų rezultatų pasiekta ne tik dėl to, bet, kaip Lietuvos spaudo pažymi, ir LDDP narių ir jų rėmėjų nesąžiningumu, nes iš daugelio provincijos vietovių informuojama apie vykdytą prievartą balsuoti už "Brazausko partiją".

Antikomunistinis centras

Kaune spalio 27 d., Karininkų ramovėje, susirinkę Sąjūdžio Kauno Tarybos, Lietuvos šaulių sąjungos, Tremtinių ir politinių kalinių sąjungos bei jaunalietuvių atstovai nusprendė ir įkūrė antikomunistinio judėjimo centrą.

Koalicijos atsišaukimas

Kol dar ne vėlu, antrojo turo

(nukelta į 2 psl.)

1990 m. kovo 12 d., vos dienas praslinkus nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo paskelbimo, Vytautas Landsbergis, dešinėje, ir Algirdas Brazauskas vieningai stovėjo prieš džiugiančią minią. Dabar, nepilniems trejiems metams praslinkus, šių dešiniųjų ir kairiųjų partijų vadų takai išsiskyrė. O gal dar labiau išsiskirs vėliau, kai ateis rinkimai į respublikos prezidentus.

LIETUVA — DAR NE ANTROJI RUMUNIJA

(atkelta iš 1 psl.)

Aptarė netikėtus LDDP sėkmės pirmame rinkimų ture priežastis ir savo klaidas, nutarė pamiršti buvusius savitarpio nesutarimus ir susivienyti baigiamajam rinkimų etapui, kad į Seimą būtų išrinkta kuo daugiau dešiniųjų jėgų atstovų.

Nutarta įkurti Kaune nuolat veikiančią dešiniųjų politinių jėgų koalicinį štabą, kuris stebės padėtį mieste, Rusijos kariuomenės išvedimo plano laikymąsi, palaikys glaudžius ryšius su miesto visuomene bei kauniečių išrinktaisiais dešiniaisiais Lietuvos Seimo delegatais, informuos žmones apie Seime vykstančius procesus, valdžios ir teisėsaugos struktūrų veiklą.

Užsienio reakcija

Lietuvos spaudoje ir TV programose jau daug kartų mirgėjusieji pranešimai apie užsienio reakciją dėl rinkimų pirmojo turo rezultatų nekėlė ir taip jau prislėgtos pralaimėjusių nu-

taikos. Buvo kalbama ir apie sugrįžimą prie komunizmo ir apie užsienio investicijų atbaidymą.

Netylėjo ir užsienio lietuviai. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos vadovybė savo nusiųstame kreipimesi Lietuvos jauniui sveikina su rinkimais ir Konstitucijos patvirtinimu. Pabrėžia, jog esama susirūpinimo tarp organizacijai priklausiančių gyvenamųjų šalių vadovaujančių asmenų, kad Lietuva dabar gali pasukti nuo reformų kelio. Ragina Lietuvos jaunimą antrajame balsavimo ture vadovau-

tiš Sąjūdžio ir nepriklausomybės idealais.

Amerikos lietuvių nuomone išreiškė Lietuvoje rinkimų metu lankęsis JAV LB valdybos pirmininkas Vytautas Maciūnas. Jis pasakė, kad rinkimų rezultatai išseiviams "labai netikėti", kad išseiviai liūdi dėl tokio Lietuvos žmonių pasirinkimo, bet jie nieko nekaltina ir niekam nejaucia priešiško.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopolyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopolyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. Tel. 813 360-5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, FL 33707. Tel. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, FL 33707. Tel. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vieta - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami poaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas pereinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WINC-FM 90.5, Worcester, MA. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 508 753-7232

NEW YORK-NEW JERSEY-Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. lyto WNWK105.9 FM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bay-side, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 769-3302.

KOLODNY&KOLODNY: Virginija Kolodny, lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, NY 10007. Tel. 212 349-7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejais, namų pardavimas, testamentai, išnuomojimai, kondominijų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 val. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba iš tos pačios stoties, girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 val. popiet. Dr. J. J. Stukas - direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, NJ 07060. Tel. 908 753-5636.

MARIA JUZAITYTĖ - LEVIN, lietuvių advokatė, patarnauja visose teisiniuose reikaluose. Kalba ir lietuviškai. 325 Broadway, Suite 504, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 962-5810.

JELCINAS IR BALTIJOS RESPUBLIKŲ VADOVAI KREIPIASI Į JUNGTINES TAUTAS

yra tapusi svarbiu vidaus politiko klausimu.

A. Gureckas paprašė paaiškinti, kodėl ryšium su Lietuva minimi kariuomenės socialiniai klausimai, juk Rusijos-Lietuvos susitarimai daugumą tų klausimų jau yra išsprendę. Ambasadorius Voroncovas pabrėžė, kad Rusija laikysis visų pasirašytų susitarimų, tad papildomi susitarimai su Lietuva gali liesti tik tuos klausimus, kurie dar yra pasilikę atviri.

Tarybos laiškas JT Gen. Sekretoriui

Lietuvos Aukščiausiosios Ta-

rybos pirmininkas Vytautas Landsbergis, Estijos Prezidentas Lennart Meri ir Latvijos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Anatolij Gorbunovs, susirinkę lapkričio 5 d. Vilniuje į Baltijos Valstybių Tarybos posėdį, pasiuntė laišką Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui Boutros Boutros-Ghali.

Savo laiške Baltijos valstybių vadovai prašo, kad jis skirtų ypatingą dėmesį padėčiai, susidariusiai Baltijos regione dėl Rusijos prezidento 1992 spalio 29 d. potvarkio, kuriuo pristabdomas Rusijos kariuomenės išvedimas iš Baltijos kraštų. Tai prieštarauja Jungtinių Tautų tikslams,

tarptautinės teisės principams ir 1992 liepos 10 d. Rusijos pasirašyti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos Helsinkio Deklaracijai.

"Tokie Rusijos veiksmai sunkina Baltijos šalių politinę padėtį ir gali sukelti rimtą grėsmę taikai ir stabilumui Šiaurės Europoje", įspėjo Baltijos respublikų vadai. Jie priminė, kad, jeigu reikės, Baltijos Valstybių Taryba kreipsis į Jungtinių Tautų Saugumo Tarybą.

Estijos, Latvijos ir Lietuvos

TRANSPORTO REIKALAI LIETUVOJE

Lietuvos susisiekimo ministras J. Biržiškis rugsėjo 17 d. spaudos konferencijoje Vyriausybės rūmuose aptarė dabartinę susisiekimo padėtį Lietuvoje. Gera žinia gyventojams, kad, net ir perkant degalus pasaulinėmis kainomis, transporto bilietai galės pabrangti tik 25 procentus. Už šios ribos gyventojai pasidaro nemokūs.

Prie geresnių faktų, išdėstytų susisiekimo ministro, galima priskirti tai, kad Lietuva šiuo metu turi sutartis ir kvotas, leidžiančias važinėti nemokamai beveik visais Europos šalių keliais.

Vyriausybė skyrė Lietuvos geležinkeliumi du milijonus JAV dolerių europinio standarto vagonams įsigyti. 1994 m. bus galima keliauti į Europos miestus jau lietuvišku traukiniu. O kol kas į Londoną, Kopenhagą ir kitas Vakarų sostines galima nukakti Lie-

tuvos avialinijų lėktuvais.

Pasak ministro, aktyviai pradėtas transporto reforma. Privatizuotas krovinių autotransportas — su juo mažiausiai problemų. Savininkai puikiai susitvarko savo ūkyje. 120 piliečių įsigijo autobusus, tačiau keleivių vežti miestuose ir tarp miestų jie nelinkę, nes tai nepelninga. Daugiausia tokie autobusai panaudojami komercinėms ekskursijoms į įvairias šalis bei kelionėms į Gariūnus. O keleivinis autotransportas šiuo metu perduotas savivaldybėms. Pagerėjimo čia galima tikėtis irgi tik atsiradus konkurencijai.

Sunkiausia padėtis Lietuvos geležinkelioje. Čia daug kas likę dar nuo caro laikų. Sutriko visi atsarginių dalių tiekimai iš Rytų. Bandymai gauti to, ko reikia, per privačias struktūras, kol kad nedavė gerų rezultatų.

Be materialinių, techninių problemų, geležinkelis susiduria ir su socialinėmis. Čia maži atlyginimai, todėl geriausi, gabiausi darbuotojai išeina.

Kaip teigė Biržiškis, dabar geležinkelis be valdžios paramos neišsivers. Beje, ši transporto šaka remiama daugelyje pasaulio šalių.

Kalbėdamas apie netvarką, spekuliaciją bilietais, ministras pažymėjo, kad nei darbuotojų atleidimai, nei vardinų bilietai pardavimas nieko gero nedavė. Tai tik pusinės priemonės. Chuliganizmas traukiniuose — irgi nuolatinis reiškinys. Tik sugriežtinus tokio pobūdžio nusi-kaltimus baudžiančios įstatymus, įkūrus transporto policiją, padėtis, Biržiškio nuomone, turėtų pasikeisti.

Kas laimės politinį karą Rusijoje?

Kada Rusijos konservatyvus parlamentas atsisakė atidėti Liaudies deputatų Suvažiavimą iki pavasario, kaip reikalavo prezidentas B. Jelcinas, tai buvo aiškus politinio karo paskelbimas. Dabar Jelcinas kovoja su pirmąja puolamąja kietos linijos opozicija - ir kai kurie kritikai sako, kad jis gali sugriauti demokratiją, bandydamas ją išsaugoti.

Praejusią savaitę Jelcinas vieną po kito leido įsakymus. Pirmiausia, uždraudė Nacionalinio Gelbėjimo Frontą. Tai mišinys iš kietosios linijos politikų, nacionalistų, dešiniojo sparno dvasininkijos ir senosios linijos komunistų. Jelcinas juos apkaltino bandymu destabilizuoti šalį. Prezidentas taip pat paleido ginkluotą 5000 vyrų parlamento sar-

gyba, kuri buvo išimtinai kontroliuojama parlamento spikerio R. Chasbulatovo. Antidemokratinio Nacionalinio Gelbėjimo Fronto uždraudimas patenkino daugelį intelektualų, tačiau, kai Jelcinas nusprendė sustabdyti kariuomenės išvedimą iš Pabaltijo valstybių, tuo jis išpildė savo konservatyviųjų kritikų norus.

Visos politinio karo kortos bus atidengtos gruodžio 1 d., kada Suvažiavimas, kuris yra konservatyvesnis už parlamentą, gali bandyti užimti vyriausybės vietą, atimti iš Jelcino jo vykdomąją valdžią ar net nušalinti jį nuo valdžios visiška. Kai kurie ekspertai tikisi, kad situacija paaiškės anksčiau; Jelcinas gali pirmas pabandyti paleisti parlamentą.

A. J.

Priešrinkiminė kampanija Vilniaus gatvėse. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326-1282; 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTĖLE VIETA.
GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

VYTIS
KELIONIŲ IR TURIZMO
AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS

GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELMIS
KOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second-Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Ką turime pasakyti savo vaikams?

Spalio 25 d. įvykiuose seimo rinkimuose Lietuvoje pradinis LDDP pasistūmėjimas patriotinėje išeivijos visuomenėje padarė gan slogų įspūdį. Veidai nušvito gal tik tu, kurie okupacijos metais advokato išeivijos "taikingą koegzistenciją" su Kremliaus valios Lietuvoje vykdytojais. Tačiau tokių nedaug.

Rašančiam spalio 27 paskambino viena Los Angeles lietuvė ir pro ašaras kalbėjo: "Ką dabar turime pasakyti savo vaikams? Per metų metus kalbėjęs jiems į galvą, kad lietuvių tauta nekenčia komunizmo, ir kad komunistinė santvarka Lietuvoje išsilaiško rusų durtuvų ir KGB teroro pagalba".

Tarp tų, kurie buvo pakilę grįžti Lietuvon, staiga iškylo lūkuriamo nuotaikos: "Pažiūrėsim, kas ten dės". Iš jautriau reaguojančių teko išgirsti ir tokių išsireiškimų: "Daugiau nebeprisipažinsiu, kad esu lietuvis. Iki šiol pasaulis Lietuvą respektavo ir laikė šviesia pavyzdžiu, kaip tautos kovoją dėl savo laisvės, o dabar kas atsitiko"! Vienas Lietuvos laisvei daug dirbęs ir aukojis lietuvis karčiai pastebėjo: "Talkindami Lietuvai nusikratyti komunistų okupacijos, visą laiką mes tikėjome, kad veikiame solidarai su lietuvių tauta. Ką daryti dabar, kai tautos dauguma, pati komunizmo panorėjo?"

Emocinės išeivių reakcijos gal per ankstyvos, gal per kategoriškos, nes LDDP laimėjimas dar neužtikrintas, tačiau pasitikėjimui lietuvių tauta Vakaruose suduotas rimtas smūgis.

Teisėtai ar ne, tačiau amerikiečių media LDDP vadina vardą pakeitusia komunistų partija, dabar sugrįžusia į valdžią. Vie-

nas televizijos komentatorius spalio 27 d. padarė tokį pareiškimą: "Lietuva pirmoji išėjo iš Sovietų Sąjungos, bet pirmoji sugrąžino komunistus į valdžią". Rašantis pats nematė, bet vienas patikimas asmuo tvirtino skaitęs įtakingame "Wall Street Journal" dienraštyje pareiškimą, kad Lietuva esanti vienintelis kraštas, kuris normaliose sąlygose balsavimų keliu pasisakęs už komunistinę valdžią.

Didysis "Los Angeles Times" dienraštis spalio 29 d., rašydamas apie Jelcino bėdas, atvirai tvirtina, kad "Maskva mokės didelę kainą" iš Vakarų gaunamos paramos prasme, jei pristabdys ekonominės reformas ir užims kietesnę liniją prieš buvusias "sovietines respublikas".

Ne mažesnę, o gal net didesnę kainą mokės ir Lietuva. Vakari gerai supranta skirtumą tarp įvykių Maskvoje ir Vilniuje. Maskvoje Jelcinas laikosi prieš hibridinį komunistų ir ultra-nacionalistų spaudimą, gi pirminiai balsavimų duomenys rodo, kad Lietuva komunizmo pusėn slenka savanoriškai.

Žiūrint iš distancijos, neteisu būtų tvirtinti, kad LDDP eilėse nėra tikrų lietuvių patriotų. Turbūt yra nemažas skaičius. Norėtusi tikėti, kad jų tarpe yra ir Algirdas Brazauskas. Tačiau būtų užsimerkimas prieš tikrovę, nepripažįstant, kad jų tarpe yra nemažas skaičius ir tokių, kurie ilgisi "tėvo" Stalino sukurtos ir jo įpėdinių praktikuotos "tobuliausios pasaulyje demokratijos".

Norisi pritarti per Vilniaus radiją spalio 29 d. girdėtam liberalų lyderio Vytauto Radžvilo padarytam pareiškimui, kad "LDDP laimėjimas gali Lietuvai brangiai kainuoti. Žmonės pasi-

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, kaip demokratiškai išrinkta pasaulio lietuvių išeivijos vadovybė, ryždamasi tęsti 1949 birželio 14 paskelbtos Lietuvių Chartos nurodytą uždavinį vykdyti, tik atsižvelgdama į Lietuvos Nepriklausomybės atgavimą ir pritaikiusi juos prie naujų aplinkybių bei sąlygų, savo ketverių metų kadencijai skelbia tokias veiklos gaires.

1. Nekeičiamas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės tikslas yra rūpintis lietuvių tautos, Lietuvos valstybės ir lietuvių išeivijos išlikimu bei gerove.

2. Iš ankščiau įvykdymų dviejų pagrindinių uždavinių — Lietuvos laisvinimo ir lietuvių išlankymo išeivijoje, pirmasis pakeičiamas į pagalbą Lietuvai, o antrasis lieka toks pat, kaip ir buvęs. Pasaulio Lietuvių Ben-

rinko komunizmo atneštą skurdą". (Tikiuosi, kad mintį teisingai supratau, nors vienas kitas žodis, gal ir ne toks — K.) Iš Algirdo Brazausko per Vilniaus radiją padarytų pareiškimų nesusidaro įspūdis, kad jis padėties rimtį suprastų. Jeigu antrasis balsavimų turas LDDP-atneštų pilną laimėjimą, Brazauskas turės padaryti skausmingus sprendimus, nukreiptus ne į opoziciją, bet į savo partiją. Jei to nepadarytų, LDDP laimėjimas gali būti didelių Lietuvai vargų pradžia.

Juozas Kojelis

Prieš rinkimus Vilniaus gatvėse buvo galima stebėti įvairius plakatus. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

RŪPESČIŲ CENTRE LIETUVA IR VISI LIETUVIAI

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos veiklos gairės —

drūmenės valdyba visomis jėgomis ir turimomis priemonėmis uoliai stengsis tuos abu uždavinius vykdyti.

3. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba pasilieka nuomonės, kad tauta tegali išlikti ir geriausiai tarpti tik susiorganizuoti į savarankišką valstybinę organizaciją, todėl remia 1990 m. kovo 11 d. atsikūrusią Nepriklausomos Lietuvos demokratišką valstybę ir jos demokratiškai išrinktą vadovybę. O tai reiškia, kad PLB valdyba nesieja savęs su kokia nors viena politine partija, grupe ar judėjimu, nei su kokia nors viena ideja bei pasaulėžiūra, nei su kokia nors viena religija. Jos veiklos pagrindinis tikslas ir darbų atrama yra Nepriklausoma Lietuvos Valstybė ir už jos ribų gyvenančių tautiečių lietuvių.

4. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba taip pat mano, kad ir išlaikymas tarp už Lietuvos valstybės gyvenančių tautiečių lietuvių, kurių sudaro lietuvių kalba, būdas, kultūra, papročiai, tradicijos, tegali būti paveikus tik visiems lietuviams susibūrus į vieną bendrą junginį, kur visi, susitardę bendras veiklos gaires ir periodiškai jas įvertindami, persvarstydami bei pritaikydami prie laiko bei sąlygų, galėtų kartu dirbti, bendrauti, bendradarbiauti, vieni kitiems

padėti. O tokia jungtis kaip tik ir yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenė.

5. Todėl savo kadenciją pradėdama, PLB valdyba kviečia visus už Lietuvos ribų gyvenančius lietuvius jungtis į Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimą per Kraštų Bendruomenes bei kitus padalinius ir dirbti bendrą darbą, koordinuojamą bendros vadovybės, demokratiškai visų už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių išrinktos Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos, neatsisakant savo savarankiškumo ir suprantant, kad bendradarbiavimas tegali būti pagrįstas tik bendruomeniško solidarumo principais, tolerancija ir abipusiu sutarimu.

6. PLB valdyba, visomis jėgomis remdama demokratiškai išrinktą Nepriklausomos Lietuvos Respublikos vadovybę ir pati teikdama arba ieškodama paramos Lietuvai, Lietuvos Seimui, Vyriausybei, visos organizacijos ir pavieniai žmonės kviečia atsižvelgti į išeivijos bei jos vadovybės puoselėjamas tikslas, padėti jų siekti ir bendradarbiauti su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, kaip su vyriausia už Lietuvos ribų gyvenančių lietuvių taip pat demokratiškai išrinkta vadovybe.

Pasaulio Lietuvių Bendruo-

menės įvairios vadovybės, padaliniai bei pavieniai išeiviai visomis jėgomis ir ištekiais uoliai darbavosi dėl Lietuvos nepriklausomybės atgavimo savo gyvenamuose kraštuose, visada jausdamiesi esantys tos pačios lietuvių tautos ir tos pačios, daugelio Vakarų valstybių niekada sovietams nepripažintos, Lietuvos valstybės dalis, niekada neatsisakę nei pareigų, nei teisių. Todėl ir mano, kad, Lietuvai nepriklausomą valstybinį vyksmą sukludžiusių jėgų atskirais, už jos ribų gyvenantieji lietuvių turi turėti tokias pačias teises Lietuvos valstybėje, kaip ir jos ribose gyvenantieji žmonės, nepaisant į kokias valstybines ar kitas organizacijas išeiviškas gyvenimas juos būtų įjungęs.

7. Po penkiasdešimt metų vergijos ir sunkios lietuvių tautos kovos Lietuvos žemėje ir nuolatinio darbo už jos ribų pagaliau laimėjome Lietuvai nepriklausomybę ir dabar visomis jėgomis turime ją išlaikyti, apginti, rūpintis jos pažanga, gerove, visapusišku gyvenimo sužydėjimu visiems jos žmonėms.

Bet yra ir išeivija, ir kiti už Lietuvos ribų gyvenantieji lietuvių. Tik maža jų dalis tegrįš į Nepriklausomą Lietuvą. Visi kiti liks gyventi tarp kitataučių. Gims ir augs naujos kartos. Jos turi būti lietuviškos, ir tokias jas išlaikyti yra mūsų visų ir Lietuvoje ir už jos ribų gyvenančių lietuvių — pareiga. O ją tegalime atlikti tik visi glaudžiai bendradarbiaudami, kartu dirbdami, vieni kitiems padėdami, vieni į kitus atsižvelgdami, susipradsami, būdami tolerantiški, pakantūs, vieni kitus gerbdami.

Tepadedama mums Dievas tokiais būti, taip gyventi ir kartu bendrai dirbti.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba:

Bronius Nainys — pirmininkas, Rimas Česonis, Kostas Dočkus, Vacys Carbonkus, Vytautas Kamantas, dr. Petras Kisielis, Baniūtė Kronienė, Milda Lenkauskienė, Paulius Mikus, dr. Vitalija Vasaitienė.

Lemont, 1992 spalio 24 d.

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS
NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai Graikijoje

ANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

71

Grožį reikia pajusti, apvaldant erdvę, apvaldant aplinką, apvaldant patį save... Žmogaus idealas būti "kalos k'agathos" — "gražiam ir geram", — nes, kas tikrai gražu, yra ir gera.

Graikų pagarba "kalos k'agathos" asmeniui, žmogui, apvaldžiusiam patį save, reikiškesi ir taikos, ir karo laikais. Toks žmogus, buvo tikima, galėjo apvaldyti aplinką, vadovauti visuomenei, vesti į rytojų. Pasakojama apie Ksenofontą, kad jis, perimdamas 10000 karių vadovavimą, paaikšino savo planus ir pareiškė: "Jei kas turi geresnį planą pasiūlyti, tepasiūlo".

Atėnai išrinkdavo savo generolus. Pasitaikė, kad tūlas vaikas pirmąkart išėjo į karą paprastu kareiviu, o jau kitame kare jojo kaip generolas. Eschilas, rašydamas savo antkapio įrašą, nutylėjo apie savo dramos kūrinius, bet paminėjo drąsą, paro-

dytą kare su persais. Jis liko graikų istorijoje "kalos k'agathos" žmogumi. Graikai tikėjosi, kad jų kareiviai mūšyje bus bent veržliai drąsūs. Graikai vertino spartietį Dienece, nes jis, sužinojęs, kad persų kariuomenė prie Termopilų yra tokia gausi, kad jų strėlės gali mūšio metu užtemdyti saulę, atsakė: "Dar net geriau, kovosime šėšelyje".

Senosios kultūros — egiptiečiai, babiloniečiai, asirai, kaldejai ir persai — žmogų laikė niekintinu padaru, šliaužiuojančiu dievų ir despotų akivaizdoje. Graikai pakėlė žmogų ir pastatė jį ant kojų. Sofoklis rašė apie žmogų: "Pasaulis yra kupinas nuostabių dalykų, bet nėra nieko nuostabesnio kaip žmogus".

J Kalambaką Meteorų lankyti

— Ar jau visi? — girdžiu įprastą gidės klausimą.

— Jau 1,15 valanda po pietų.

Šį vakarą būsime Kalambakoje prie Meteora kalnų. Ten nakvosime. Rytoj, aplankę Meteora vienuolynus, grįšime į Atėnus. Mūsų kelionė šiandien bus įdomi. Keliausime iš pradžių kalnų vieškeliu palei Parnaso kalną. Jis aukštokas: turi 2459 m. Pasiekę Amfisą, leisimės link Lamijos, o paskui per Tesalijos lygumą.

Pagaliam vėl pakeliui. Autobusas atsargiai, bet prityrusio vairuotojo rankose, leidžiasi link Amfisos. Palengva Parnaso kalnagūbriai lieka mūsų užnugaryje. Nuo Amfisos sukame tiesiai į šiaurę, kildami slėnio šonu į perėją kalnuose. Ūmai vakaruose išlenda sniego brūkšniais pasidabinęs Jionos kalnas (2457 m). Savo aukščiu jis atrodo tarsi Parnaso viršukalni dvygnukas. Stebina sniegas. Kalnų atšlaitės rodo bokšto kasyklų padarytas žaizdas. Kai kur ir dabar matosi dulkių debesys apnuogintame šlaite. Atrodo, kad kai kur rausiamasi po urvus, o kai kur kalnų šonai nukasami tiesiai į sunkvežimius.

Lamija slėnis turtingas ryžių laukais. Lamijos miestas, pastebi gidė, yra Eschilo gimtinė. Autobusas sustoja trumpam poilsui. Iš Lamija į vakarus atsiveria siaurasis slėnis — jis veda į Pindos kalnyną. Už jo — Epiras ir Ilirija, vietos, kur, kai kurių isto-

rikų spėliojimu, Apaštalas Paulius buvo romėnų suimtas. Iš čia netoli ir Albanija, komunistų valdoma, pernelyg uždara Europos valstybė. Vos pervažiavus Lamiją, vėl kylame į kalnų viršūnę. Kelias siaurutis ir duobėtas, o eismas ant jo tirštas. Perėja šį kartą žemesnė. Lengviau pasiekiamo. Vos per ją persiritus, prieš akis aukso spalvomis išsidriekia Tesalijos lyguma. Pats pjūtis metas.

Važiuojame į šiaurę, bet darosi karščiau... Vakaruose dunkso Pindos kalnynas, rytuose kyšo net Olimpas — Graikijos dievų buveinė. Kelionės bendrai, staiga orui sušilus, snūduriuoja. Grįžtu į Delfus, nes nakvynė prie Apolono orakulo sukėlė aibe-

klausimų.

Apolonas ir Kristus

Apaštalas Paulius skelbė graikams Kristų. "Dievo išmintį ir Dievo galybę". Jis rašė korintiečiams: "Mes ne save pačius skelbiame, bet Kristų Jėzų kaip Viešpatį, save telaikydami jūsų tarnais dėl Jėzaus. Pats Dievas, kuris yra taręs: "Iš tamsos tenušvinta šviesa", sušvito mūsų širdyse, kad pažintume Dievo šlovę, spindinčią Kristaus veide" (2 Kor 4, 5-6).

Apolonas graikų religijoje buvo vienas iš svarbiausių Olimpo dievų. Saulės dievas, tiesos, muzikos, poezijos, pranašystės... globėjas. Dzeuso sūnus, susietas su esminiais graikų religijos nuostatais: "Pažink save" ir "Nieko

daugiau, negu reikia"! Delfuose įkūrė orakulą — pranašų broliją, davusią Graikijai patarimus — gerus ir blogus — pranašystes, — aiškias ir miglotas. Apolonas buvo "doras" dievas, susietas su iškilomis civilizacijos žiežirbomis, kaip antai, teisėtvara, filosofija ir muzomis. Tiesa, jis pradžioje buvo garbinamas kaip ganyklų ir kaimenių dievas, bet jis buvo ir šviesos dievas. Nors Apolonas buvo laikomas Aristėjo, Asklepiaus ir, pasak kitų legendų, Orfejaus tėvu, jo meilės polekiai buvo pernelyg nesėkmingi. Dafnė verčiau pavirto laurų medeliu, nenorėdama jam atsiduoti, o Marpesa verčiau pasirinko marų vyrą, nuo jo gindamasi.

Po Dzeuzo, Apolonas buvo svarbiausias Olimpo parteone. Jis buvo labiausiai graikiškas iš visų dievų. Jo garbinimas būvo plačiai paplitęs Viduržemio jūros pasaulyje. Kaip augmenijos dievas, jis gynė nuo pelių, nuo skėrių, nuo augalų ligų; kaip kaimenių dievas, jis saugojo nuo vilkų.

Apaštalo Pauliaus pasaulis buvo graikiškai-romėniškas. Jame galia pranašiskai kalbėti dievų vardu buvo susieta su Apolonu, kurio pagrindinis orakulas kaip tik ir buvo Delfuose.

(Bus daugiau)

Apolono šventovė Delfuose. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

DIENOS UŽ POLIARINIO RATO

ALGIRDAS ČARNECKIS

10

Pirmąsą užmetę tinklą sugavome per 15 tonų. Visą žuvį reikėjo sunėsti į sūdyklą, esančią už pusės kilometro nuo žvejybos vietos, sūdyti. Mus net džiuginę tokia žuvų daugybė, bet vėliau pasirodė, kad tas siaubingai sunkus darbas beveik neapmokamas. Be to, mums drausdavo pasiimti žuvį į namus, tiksliau sakančią — į palapinę, nes jurtos dar nebūvo pastatytos. Nematant brigadininkams ar viršininkeliams, mes atrinktas žuvis slėpėme smėlyje, o naktį eidavome jų parsinešti. Ne vienas mūsų, pagautas su kokia žuvele, gavo kalėjimo ir iš ten nebegrįžo. Prieš pat užšalant, visos žuvys dingo, o atėjus žiemai prasidėjo neišvengiamas badas. Kad šį tą pridurtume prie šešių šimtų gramų duonos, reikėjo ieškoti papildomo maisto, o tas maistas buvo čia pat, po nosim. Prasidėjo šiukšlynų knisimas. Išvalytos žuvies atliekas dar rudenį išmesdavom į pamazgyną, kuris vis augo ir augo, kol pagaliau pavirto didžiule ledine krūva. Dabar mes ir kapstėmės toje krūvoje nusmailintais peiliais. Tose pamazgose, žinoma, visko būta, tačiau mes, kiek galėdami kruopščiai, atskirdavom senas žarnas nuo atmatų. Peiliais kerant, skildavo maži gabaliukai geltono ledo, kuris, užkritęs ant šilto veido, tirpdavo ir išdžiūvęs šlykščiai smirdėdavo. O mielo nebūvo. Atsinešę jurton, tą "lobį" mes jį atšildydavome skardinėse ant krosnelės. Gerokai pridėję druskos, gaudavome tokį buljoną, kad ir dabar, rašant šias eilutes, graudulys šniauzia gerkle ir išspaudžia ašarą, bet tada jis buvo skanus, nes gyventi reikėjo — reikėjo pagaliau prisitaikyti prie tarybinio meniu. C'est la vie sovietique, nieko nepadarysi. Iš pradžių toks maistas buvo bado debutantų privilegija. Vėliau, kai atsirado didesnis tokio buljono "mėgėjų" skaičius, resursai pradėjo smarkiai mažėti ir visu smarkumu ėmė vaidintis tikroji bado šmėkla. Pagaliau šiukšlynuose liko tik žmonių atmatos ir šlapimas. Reikėjo ieškoti ko nors bent šiek tiek valgomo. Kur tik pažvelgsi — trys elementai: sniegas, ledas ir malkos šalčio padaže — viskas nevalgoma!

Porą savaitę dar traukėme, sukrapštę sūdyklos kampuose nuo žvejybos laikų likusius žvynus. Sumaišę juos su druska, kepdavome labai pikantiškus blynus arba, gerokai pavirinę, — tada jie suminkštėdavo, — pridėdavome kelis trupinėlus duonos ir išsivirdavome pasakišką buljoną — žvyninę. Bet ir žvynai baigėsi. Sausis buvo tamsus ir labai šaltas. Ką dar valgyt? Kaip išsilaikyti didelei šeimai, kai pats žiemai įsiūtusi?

Tuo laiku buvome varom į statybą. Valdovo nurodymu reikėjo padidinti sūdyklą ir uždengti stogą. Mano darbas buvo tašyti rąstus sienoms. Darbavau si kirviu, kurį davė valdžia. Rankos šalo, nebūvo jėgų. Mūsų šeima, priėjusi prie kritinės ribos, galutinai prarado visas viltis išsilaikyti.

Jau senokai sukosi galvoje labai rizikingas planas. Paskutinioji vasaros žvejybos produkcija liko neišvežta iš Mastacho ir ją su šautuvu saugojo sargas Sorokoletovas. Krante, gerokai užpuštytos, gulėjo trys eilės sūdytos žuvis statinių. Pasirinkęs tamsią be mėnulio ir be šiaurės pašvaitės naktį, pasiryžau atsargiai prislinkti prie statinių rietuvės ir, jei bus įmanoma, pasivogti žuvį. Po darbo, kai visi tremtiniai išsiskirstė namo, palindau sūdykloje po pradėtomis kloti

grindimis. Ten niekas manęs nematė, buvo saugu. Išgulėti, nors ir nepatogioje padėtyje, be to, dar stipriai šalant, nutariau bent dvi valandas, kol visas Mastachas sumigs. Sargui prie rietuvės buvo pastatyta nedidelė būdelė jūros pusėje. Iš ten buvo gerai matyti tas mane viliojantis objektas. Sušalau kaip šuo ir išgulėti daugiau kaip valandą negalėjau. Išlindau iš slėptuvės ir pradėjau pirmą savo operacijos etapą. Reikėjo šliaužti palei krantą, kad susilyginčiau su rietuve. Pamėgdžiodamas Vinetu herojus, šį etapą nesunkiai įveikiau. Toliau — pats atsakingiausias kelio likutis. Dabar judėti galėjau tik tada, kai sargas kurdavo savo krosnelę arba žarstekliu bedžiodavo degančias malkas. Per tas kelias sekundes, nebijodamas, kad būsiu išgirstas, pašliauždavau porą trejetą metrų pirmyn. Po kokių dviejų nepaprastai įtemptų ir šaltų valandų, priešliaužiau prie pat pirmosios statinės, kuri mane užstojo nuo sargo būdelės. Išsitraukęs savo kirvuką, laukiau, kada galėsiu kirsti per statinės lankus. Statinių šilai tais laikais buvo tvirtinami skelto karklo lankais, tad juos be ypatingo triukšmo galėjau nukirsti. Pagaliau nutaikiau momentą ir kaukštelėjau per juos. Šilai prasiskėtė — statinė išsiskleidė kaip lotuso žiedas. Man reikėjo tik prilaikyti dangtį, kad jis švelniai nusileistų ant sniego. Pasirodė viena prie kitos gražiai prisiglaudusios tamsaus sidabro spalvos žuvis. Kelis sluoksnius gražuolių mkliai sukisęs į maišą, pridengiau dangčiu statinę ir apsisukęs pradėjau savo rizikingą kelią atgal. Nušliaužęs pakankamą atstumą nuo sargo, užsimečiau maišą ant peties ir patraukiau link savo jurtos, esančios kitoje iškyšulio pusėje.

Patamsyje netoli jurtos pastebėjau žmogaus figūrą, kuri išlėto ėjo link manęs. Šlapta numėčiau maišą į šalį ir priėjau. Tai buvo Tadas Aravičius, mano geriausias bičiulis iš tos pačios jurtos. "Iš kur tu, Algi, taip vėlai?" — paklausė labai nustebeęs Tadas. "Tau, Tada, galiu pasakyti, iš kur aš ir ką aš veikiu". Nusivedžiau jį prie numesto maišo, susėdome ant sniego ir ištraukė kelias žuvis čia pat jas suvalgėme.

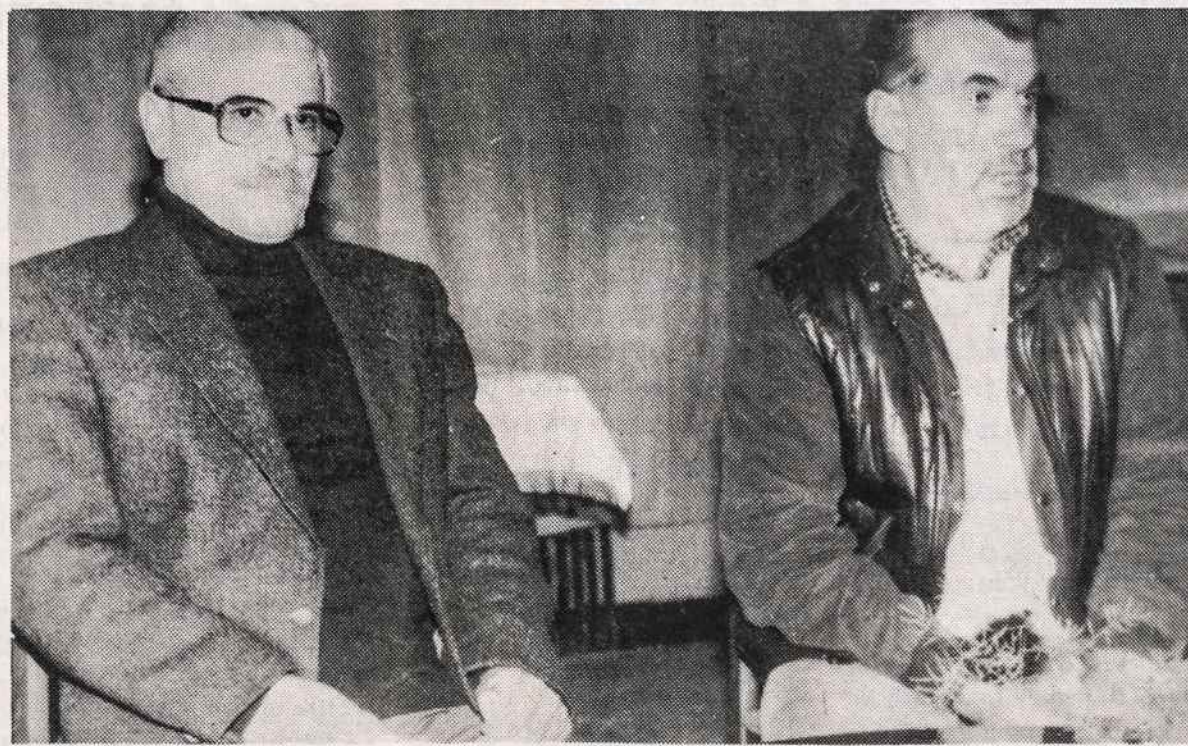
Pakelta iš savo baisaus guolio mano šeima puolė valgyti atneštas žuvis. Valgėme su žarnomis ir galvomis.

Po kelių dangišku minučių prie mūsų gultų priėjo du vyrukai. Vienas iš jų buvo Č. M., o antras — S. T. Jie, grasindami įskūsią, pareikalavo dviejų trečdalių. Gavę iš mūsų, nuėjo pas Tada. Tas vargšas iš baimės beveik viską atidavė.

Šitai badas nužmogino bendro tragiško likimo draugus! Tai buvo labai skaudu, ir skriauda mano didelei šeimai buvo neišmatuojama.

Netrukus, gal po poros savaitžių Mastacho kontorėlėje mokėjo algas. Čia po darbo sugrūdavo daugybė utėlėtų, apiplyusių ir išbadėjusių tremtinių. Patalpėlėje už medinės neaukštos tvorelės stovėjo du stalai. Ant vieno degė žibalinė lempa. Čia vidutinio amžiaus moteris, taip pat lietuvė tremtinė — Kučkienė, pagal sąrašą išdavinėjo sunkiai mūsų uždirbtus rubliukus. Prie kito stalo, atsilošęs, kailinius atsisegęs, sėdėjo valdovas Tugarinas ir stebėjo procedūrą.

(Bus daugiau)

Lietuvoje besilankęs rašytojas Iccokas Meras (kairėje) su Algimantu Bučium Lietuvos rašytojų sąjungos patalpose. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

KRETINGOS PRACIŠKONAI UOLIAI PADEDA LIETUVAI

Lietuvos žmonės atsikratė okupacinės valdžios, tačiau dar neatgavo per penkiasdešimt metų prarastų dvasinių teritorijų. Komunistinė moralė savo įtakoje tebelaiško didelę dalį ypač jaunesniosios ir vidurinės kartos Lietuvos žmonių, ir išsivadavimo procesas šioje srityje bus gerokai lėtesnis negu politinėje.

Šiuo metu pirmosios kovos linijose už krikščioniškų vertybių Lietuvon grąžinimą stovi tėvai pranciškonai su centru Kretingoje. Išėjimas pranciškonai, su pradžią šios misijos svarbą, savo konfratrus visomis jėgomis remia. Nuo šių metų pradžios Kretingos I-ją vidurinę mokyklą, kuri iki karo buvo pranciškonų gimnazija, pranciškonai perėmė savo žinion ir įkūrė katalikišką gimnaziją. Kretingoje pradėjo veikti pranciškonų vedama katalikiška mergaičių kolegija. Jie siunčia studentus į Vakarų, o iš ten kviečia patyrusius jaunimo auklėtojus. Organizuoja jaunimui stovyklas ir kursus.

Kretingos pranciškonų veikla gyvai pavaizduota privačiame laiške iš Lietuvos, kurį parašė mokytoja Z.S., turinti tris vaikus: Gaivilę (praėjusį pavasarį baigusi gimnaziją), Audronę (vyr. klasės mokinė) ir Gedrių (jaun. klasės mokinys).

Čia skelbiamos kai kurios ištraukos to laiško, rašyto rugsėjo 9 d.

"Liepos pradžioje mokykloje vyko paskutinis I-sios vidurinės mokyklos mokytojų posėdis. Į jį aš atėjau jau su kuprine, o po to posėdžio tuoj sėdau į autobusą ir — į Platelius. Ten sutikau savo vaikus ir kitą Kretingos jaunimą su vienuoliais, pėsčiomis iškeliavusius į Žemaičių Kalvarijos atlaidus. Kelionė buvo įspūdinga. Valgėme iš žmonių malonės ir miegojome jų priglausti.

Kalvarijoje dalyvavome mišiose, ėjome kalnus (Žemaičiuose "kalnais" vadinami kryžiaus keliai — J. K.). Įsimintiniausias buvo mišios (jau kitą dieną) Golgotos koplyčioje. Jas laikė Tėv. Silvestras (Astijus). Kadangi mes išėjome į kalnus vėlai vakare ir mišios tęsėsi kokias tris valandas, tai sugrįžome pas savo globėjus į nakvynę kokią 4 val. ryto.

Daug reikėtų prirašyti, atpasakojant, koks dvasinis pakilimas buvo apėmęs tuos žmones (apie 50) Golgotos koplyčioje, bet buvo nuostabu, kad vos dvi tris valandas numigę rytą pusę devynių visi jauni žmonės, laimingi ir besišypsantys, rinkosi į bažnyčią rytinėms mišioms.

Iš Kalvarijos, kelias dieneles paviešėjus kaime pas mano tėvus, vėl visa šeimynėlė išvažiavome trims savaitėms į Girulius.

Ten vyko tarptautinis katalikiško jaunimo suvažiavimas. Konferencijas vedė pranciškonai iš Emanuelio bendruomenės ir brolis Gediminas (iš Kretingos).

Stovyklą rengė broliai pranciškonai. Man šioje stovykloje patikėjo lyg ir ūkvedės pareigas: priimti atvykstančiuosius, apgyvendinti, išduoti patalynę ir t. t. Man padėjo vaikai. Tad suspėjau dalyvauti visuose stovyklos renginiuose. Įėjau nemaža žinių ir supratimo tikėjimo srityje.

Vos tik pralėkė tos trys savaitės Giruliuose, po dienos kitos vėl išsilaikstėme. Šį kartą visa šeimynėlė į skirtingas puses. Au-

drone su grupele jaunų žmonių ir keliais vienuoliais išvyko į Kaliningradą, į evangelizaciją. Grįžusi pasakojo, kad ten buvo sunku tarp daugybės paklydusių ir nupuoliusių žmonių, ypač narkomanų. Bet buvo laiminga. Pramušė "sieną" į žmonių širdis. Du narkomanai nusprendė atsakyti savo tokio gyvenimo ir dabar gydo savo kūnus ir sielas Kretingos vienuolyne.

Gedrius išvažiavo į Mažeikių rajoną, į skautų stovyklą — indėniadą. Vyriausioji, Gaivilė, pas tėvus — padėti ūkio darbuose, o aš į kitą katalikiško jaunimo stovyklą Merkinėje.

Ten man patarė nuvažiuoti brolis Gediminas. Konferenciją tikėjimo klausimais vedė Šv. Jono bendruomenė iš Pranciškonų. Tai buvo rimta mokslinė

LB TALKA DEBORAH FUNDACIJAI

Lietuvai nepriklausomybę atstaciūs, Tėvynėje gyvenantieji stipriai pajuto išeivijos visokeriopą pagalbą. Ypač reikšmingą vietą užima vaistų ir mediciniškos aparatūros siuntos.

Gražaus paslankumo parodė nemažas skaičius išeivijos lietuvių gydytojų, į šį humanitarinį sąjūdį įjungdami ir amerikiečių fondacijas.

JAV LB Krašto valdyboje didesnės apimties medicininės pagalbos Lietuvai klausimas iškilė, kai liepos 13 d. Deborah fundacijos prezidentas Stanley H. Fryczynski, Jr., LB Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkui A. Gečiui parašė laišką, pranešdamas apie šios fundacijos projektą (siekiantį 4 milijonus dolerių) pasiūsti į Vilniaus universiteto liginę moderniosios medicininės technikos, mašinių bei instrumentų, skirtų širdies bei plaučių ligoms gydyti.

Jis pastebėjo, jog Vilniuje tėra tik viena keiteterizacijos (catheterization) laboratorija, ir toji jau pasenusi — reikia naujo generatoriaus, transformatoriaus ir X-ray elektroninės lempos (tube). Be šios laboratorijos — širdies ligos diagnozė neįmanoma. Siuntos svoris būtų apie 40,000 svarų. Kartu eitų ir atremontuota ambulanso mašina.

Į šį projektą įtrauktas ir Lietuvos gydytojų širdies bei plaučių ligų specialistų, dvimėnesinis pasitobulinimas Deborah liginėje, esančioje New Jersey valstijoje, nuo Philadelphiajos apie 36 mylios. Gydytojai lankytųsi dvejus metus 4-5 grupėmis.

Pirm. Gečys, gavęs šią žinią, nedelsdamas kreipėsi laiškais į Amerikos prezidentą ir Gynybos sekretorių, pagal "Humanitarian lift" programą, prašydamas karinio transporto C-141 lėktuvo šiai Deborah fundacijos siuntai nugalbenti į Vilnių. Prašymas buvo patenkintas. Gečys apie tai pranešė Deborah fundacijos prezidentui, pastebėdamas, jog JAV LB šį projektą remdama, iš savo kuklių išteklių paskyrė \$2000 siuntai paruošti kelionei į Vilnių.

Rugpjūčio 26 d. Krašto valdybos vardu \$2000 čekį įteikė Balys Raugas Deborah fundacijos prezidento asistentei Cheryl Zoppina-Bell, pareikšdamas viltį, kad šis čekis nebus paskutinis, o po jo Philadelphiajos LB apylinkės valdybos pirmininkė Teresė Gečienė įteikė \$500 čekį. Jeane Dorr perdavė iš Anastazijos Čiurlionienės palikimo Lietuvai \$100 čekį.

Tuo metu šioje ceremonijoje dalyvavo savo medicininę patirtį

Balys Raugas įteikia JAV Krašto valdybos \$2000 čekį Deborah fundacijos prezidento asistentei Cheryl Zoppina Bell.

konferencija. Vieną savaitę. Kitą savaitę pėsčiomis patraukėme į Pivašiūnus. Ėjome tris dienas. Ten vyko Žolinės atlaidai. Kiek patyriau malonių tose stovyklose, nelengva apsakyti. Tiesiog mane visą pakeitė. Tai buvo gyvas bendravimas su naujai atsivertusiais žmonėmis, įvairūs liudijimai, išsilaisvinimai, kartais net vyko tiesiog stebuklai.

Man dabar lengva ateiti į Katalikišką mokyklą. O visos tos mano kelionės — tai buvo malda ir auka už būsimosios mokyklos mokytojus ir mokinius.

O kokia buvo šiemet rugsėjo 1-oji! (Katalikiškos mokyklos pirmoji mokslo metų diena — J. K.). Labai daug padėjo broliai pranciškonai. Padėjo išpuosti mokyklą, parengti mokyklos atidarymo šventę ir jos pašventinimą.

Mokyklos kapelionu paskirtas tėv. Antanas. Direktorės pareigas užima buv. matematikos mokytoja Asta Radikienė. Aš pradėjau dėstyti tikybos pamokas 5, 6, 7 klasėse. Kol kas jaučiu didelę norą ir džiaugsmą iki širdies virpėjimo, o kartu ir atsakomybę. Daug skaitau, domiuosi. Direktorės pavaduotojai esame keturi: A. Slušnys, V. Timošenko, A. Kuprelis ir aš.

Problemų dar daug. Labai trūksta pinigų. Žadame rašyti j rajono ir krašto laikraščius, prašydami besikuriančiai katalikiškai mokyklai paramos...

P. S. Dukra Gaivilė įstojo į Kretingos katalikišką mergaičių kolegiją.

Reikia tikėtis, kad pajudės ir kiti vienuolynai.

J. Kj.

porą mėnesių gilinę gydytojai iš Vilniaus: Kęstutis Drėgūnas, kuris yra ir medicinos inžinierius, Kęstutis Versockas, Stanislovas Stankevičius ir vyr. galestingoji sesuo Petronėlė Palaitienė. Jie visi sekančią dieną išskrido į Vilnių.

Universiteto liginėje iš Deborah gautą siuntą jie paruošė operacijoms, kurios prasidėjo rugsėjo 19 d. ir užtruko 5 dienas. Jas vykdė 52-iejų specialistų būrys, vadovaujamas Deborah liginės širdies operacinės šefo dr. Lynn B. McGrath. Operacijų metu buvo sudarytos sąlygos Lietuvos gydytojams kardiologams stebėti visą eigą. Ji buvo ir filmuojama. Video filmai Vilniuje bus naudojami medicinos studijose.

Šiai Amerikos medikų grupei iš Vilniaus išskridus, atvyko Lenkijos gydytojai vadovaujami dr. Zbignev Religa, gilinusio savo specialybę Deborah liginėje 1980 m.

Besikalbant su Deborah fundacijos prezidentu Stanley Fryczynski, maloniai nuteikė jo palankūs žodžiai apie Lietuvą bei jos liginines su rimtai dirbančių jų personalu.

Jis aplankęs visas nepriklausomybę paskelbusias respublikas, žvalgydamasis Deborah fundacijai galimybės suteikti pagalbą. Buvusios sovietinės respublikos, kaip jis išsireiškė, "nesugeba savo ligininių tvarkyti, jos yra apverktinoje padėtyje, ir tén Deborah paslauga būtų be-tikslė". Pabaltijy Lietuva gerokai pralenkia savo kaimyninių valstybių liginines švara, tvarkingumu ir kitkuo.

Ypatingai šiltu bei pagarbiu žodžiu paminėjo Vilniaus universiteto operacijų klinikos direktorių dr. Vytautą Sirvydį, o kalbėdamas apie Deborah fundaciją, jis net keletą kartų suminėjo dr. Jokūbą Stuką ir jo žmoną Loretą, aktyviai įsijungusius į jų medicininės pagalbos Lietuvai projektą.

B. Butkėlis

ŠV. JURGIO PARAPIJAI PHILADELPHIJOJE 90 METŲ

Philadelphijos, PA, Šv. Jurgio parapija spalio 25 d. šventė 90-ties metų jubiliejų. Mišios buvo 3 val. popiet. Jas celebravo vysk. Paulius Baltakis, OFM, parapijos klebonas kun. Juozas J. Anderlonis, STD, ir kun. Timotiejus Burkauskas, OSP, Šv. Andriejaus parapijos administratorius.

Kadangi mišios buvo popiet, tai iškilnėse galėjo dalyvauti ir daugiau kunigų. Jų buvo daug, ir visi sėdėjo prie altoriaus šoniniuose suoluose. Mišiose dalyvavo vienuolės mokytojos, mokyklos vaikai ir pilna bažnyčia žmonių. Giedojimo parapijos choras lietuviškai. Angliškas giesmes giedojimo visa bažnyčia.

Išmąstyta pamokslą pasakė kun. Burkauskas, įterpdamas ir humoro. Vysk. Baltakis angliškai ir lietuviškai dėkojo parapičiams už moralinę ir materialinę pagalbą Lietuvai ir priminė, kad toji pagalba dar labai reikalinga ir toliau.

Kun. Anderlonis yra 10-tas

Philadelphijos Šv. Jurgio parapijos 90-ties metų jubiliejaus bankete. Iš k. Ona Barauskienė, Marytė Shalins, vysk. Paulius Baltakis, OFM, Jūlytė Kowrak, Tėv. Steponas Ropolas, OFM, Onytė Bleminė.

Šv. Jurgio parapijos klebonas ir šias pareigas eina nuo 1982 m. rugsėjo mėn. Jis gimęs Philadelphijoje 1944 m. Čia ir dabar tebegyvena jo tėvas, brolis ir kiti artimieji. Tai energingas ir išsimokslinęs kunigas, gavęs teologijos doktoratą magna cum laude Grigaliaus universitete Romoje 1987 m. Šalia pareigų parapijoje dar dirba vedybų tribunole Philadelphijoje, dalį laiko moko Neumann kolegijoje. Nuo 1988 m. yra Lietuvos Vyčių centro valdybos dvasios vadas.

Jam klebonaujant, šioje bažnyčioje padaryta daug pagerinimų. Pirmiausia įvesta nauja šildymo sistema klebonijoje, bažnyčioje ir mokykloje, praplata mokykla ir įrengtos patalpos vaikų darželiui. Aptvertas mokyklos kiemas ir sutvarkytas rūšys. Uždėtas vienuolynui naujas stogas, sutvarkyti varpai ir įvesta bažnyčioje ir salėje šaldymo sistema. 1990 m. iš pagrindų pertvarkytas visas bažnyčios vidus.

Šiuo metu parapijoje veikia septynios organizacijos. Nors tai lietuvių parapija, bet jau retas kuris parapičių bekalba lietuviškai. Tai daugiausia ankstesnės lietuvių išeivių kartos vaikai ir anūakai. Tačiau žmonės labai nuoširdūs, gerbia savo kleboną ir mielai padeda išlaikyti parapiją.

Viena tokių labai nuoširdžių parapičių yra a. a. Jono Antanaičio šeimos atžalos. Netoli gyvenanti duklė Jūlytė Kowrak ir jos šeima yra pavyzdingi Šv. Jurgio parapičiai. Jūlytė gieda parapijos chore ir yra veikli Lietuvos Vyčių 3-čios kuops narė. Duklė Onutė Bleminė, nors ir toliau gyvena, bet Šv. Jurgio parapijos taip pat nepamiršta. Į šį jubiliejų specialiai atskrido net iš tolimos Californijos velionio Jono sūnus Edvardas Antanaitis.

Taip pat atvažiavo iš New Yorko Marytė R. Antanaitis-Shalins, laidojimo namų direktorė, kuri nuolat šią parapiją remia. Buvo pavyzdingas parapietis choristas Boleslovas Antanaitis ir žmona Phyllis. Deja, Boleslovas prieš pat praėjusias Kalėdas mirė ir palaidotas iš šios bažnyčios. Visas laidotuves tvarkė iš New Yorko atvykusi mirusiojo sesutė Marytė R. Shalins. Velionio atminimui šios parapijos šventoriuje seserys ir broliai pasodino liepą.

Tad čia aprašytų ir kitų garbingų parapijos narių remiamas, klebonas kun. J. Anderlonis Šv. Jurgio parapijoje tvarkosi sėkmingai.

Po iškilmingų pamaldų bažnyčioje buvo šaunus banketas Dugan restorane, kur atsilankė apie 200 žmonių.

Ad multos annos Šv. Jurgio parapijai ir jos klebonui kun. J. Anderloniui.

Ona Barauskienė

Virginijus Barkauskas lapkričio 22 d., sekmadienį, 3 val. popiet Maspeth, NY, V. Atsimainymo parapijos bažnyčioje atliks vargonų koncertą, skirtą muz. Jono Žuko 85 m. sukakčiai pagerbti. Nuotr. Bill Ackermann

VARGONŲ MUZIKOS KONCERTAS MASPETHE

Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje Maspethe lapkričio 22 d. įvyks vargonų koncertas, kurio programą atliks jaunas muzikas iš Lietuvos Virginijus Barkauskas. Koncerto pradžia 3 val. Programoje bus baroko, romantizmo ir šiuolaikinių autorių kūriniai.

Barkauskas yra gimęs 1964 m. Nuolatos gyvena Marijampolėje ir dirba Šv. Arkangelo Mykolo prokatedroje vargonininku ir vaikų choro vadovu. Lietuvos Muzikos akademijoje jis studiuoja dvi specialybes — vargonų ir fortepijono ir jau užbaigė keturis kursus.

Jis šiuo metu studijuoja vargonus ir liturgiją Šv. Juozapo kolegijoje Renselaer, IN, siekdamas magistro laipsnio. Atvyko siunčiamas Lietuvos Vyskupų Konferencijos, stipendiją išrūpinant tarpininkavo kun. J. Šarauskas.

Šv. Juozapo kolegijoje jis jau pabaigė pirmąją vasaros sesiją. Kitos sesijos — ateinančių pavasarį ir vasarą.

Tarpresijiniu metu jis dabar gyvena Viešpaties Atsimainymo parapijoje ir yra globojamas klebono kun. K. Wicks. Jam sudarytos geros sąlygos ruošti mokslui. Retkarčiais jis patalkina var-

gonininkui. Tačiau jo svarbiausias dėmesys mokslui — jis ruošiasi vargonų egzaminams ir rašo diplominį liturgijos darbą.

Šis Barkausko koncertas Maspetho bažnyčioje bus jo pirmasis New Yorke. Vasario mėnesį yra numatytas jo koncertas Minnesotos valstijoje. Prieš metus jis yra koncertavęs Šv. Antano parapijos bažnyčioje Cicero, IL. Tada jis dalyvavo Chicagoje, Elmhurst kolegijoje, vykusiuose bažnyčios vargonininkų dvasivaitiniuose kursuose ir skaitė paskaitą apie Lietuvos bažnyčios istoriją ir tuometinę padėtį Lietuvoje.

Pasitaikė, kad jo koncerto Ciceroje klausėsi Šv. Juozapo kolegijos dekanas L. Heiman, kuris sutiko jį priimti studijoms į kolegiją.

Lietuvoje Barkauskas yra surengęs nemažai savo koncertų. Vienas jų buvo Marijampolėje prieš metus Pasaulio Lietuvių Žaidynių dalyviams. Praeitą vasarą Marijampolėje vyko jo suorganizuotas festivalis, kuriame dalyvavo vieni ryškiausių Lietuvos atlikėjų. Tačiau šio festivalio koncertų jis negirdėjo, nes į Ameriką atvyko prieš dvi dienas iki pirmojo koncerto.

Balandžio 11 d. (1932 m.) Vanagaitis pradėjo nuolatinę transliaciją. Jis šiame darbe nebuvo naujokas, nes 1930-1931 metais vedė radijo valandėlę kartu su J. F. Budriku. Jam tasai darbas buvo lengvas, nes jis buvo geras kalbėtojas, dainininkas, aktorius.

Vanagaitis su savo "Margučiu" Chicago lietuviams išvedė iš parapijų salių į didžiųjų viešbučių sales, kur Stevensonso ir Morrisono viešbučiuose Vasario 16 minėjimui bei kiti kultūriniai renginiai sutraukdavo kelis ar daugiau tūkstančių žmonių.

Apie Vanagaitį ir "Margutį" yra nemaža rašęs žurnalistas ir rašytojas Vytautas Alantas savo knygoje "Antanas Vanagaitis" (išl. 1954 m. Clevelande).

Šioje knygoje jis aprašo ir savo įspūdžius, kuriuos patyrė, 1987

m. besilankydamas Amerikoje. "Vanagaitis vieną vakarą nusivežė mane į WHFC stotį Ciceroje, iš kur tada buvo transliuojama "Margučio" radijo valandėlė. Transliacijų patalpos atrodė gan kuklios. Pati lietuviška valandėlė man padarė savotišką įspūdį. Lietuvoje mes prie tokių programų nebuvo pripratę. Komeraciniai skelbimai, paskui gedulingas maršas ir jausmingas Vanagaitio pranešimas apie mirusį, būtinai primenant, kur jis gyvena ir kuo vertėsi, paskum vėl skelbimas, o po to linksmas pranešimas apie įvykstantį pobūvį, truputis muzikos ar dainelė ir t.t. Programa buvo gyva, įvairi, lengva", — taip rašo Alantas.

Vanagaitis mirė staiga ir netikėtai 1949 m., būdamas tik 59 metų amžiaus. Mirė ir kiti pagrindiniai "Margučio" rėmėjai ir talkininkai: J. Bačiūnas, adv. A. Olis, V. Vanagaitienė, C. Deveikis, A. Mackus. Iš "Margučio" pradininkų beliko tik adv. A. Lapinskas.

Šiandien "Margučiu" vadovauja Petras Petrutis, retkarčiais jį pavaduoja Leonas Narbutis.

Galima pasididžiuoti ne vien tik "Margučio" radijo programa, bet ir koncertais, kurie labai pajvairina Chicago kultūrinį gyvenimą. Nors jie nesutraukia tūkstančių lankytojų, kaip Vanagaitio laikais, tačiau jie įneša didelį indėlį į Chicago ir bendrai Amerikos lietuvių kultūrinę veiklą.

Edvardas Šulaitis

— Lietuvių Fondo 30 metų veiklos sukaktis bus paminėta banketu Chicagoje, Martiniuke pokylių salėje, lapkričio 21 d.

— Dail. Reginos Žiūraitienės paveikslų ir akvarelių paroda rengiama Oakville, Ont., Kanadoje, McLaren-Barnes galerijoje, lapkričio 19 — gruodžio 5 dienomis.

— "Ateities" žurnalo premijų įteikimo vakaras bus lapkričio 14 d. Ateitininkų namuose, Le-mont, IL.

— Danas Lapkus, 27 metų studentas University of Illinois, Chicago, IL, yra keturioliktas muz. Broniaus Janušo stipendijos laimėtojas.

— Naują savaitraštį, pavadinimą "Meno savaitė", pradėjo leisti Lietuvos teatro sąjunga ir bendrovė "Langas". Redaktorė — Rūta Marcinkevičiūtė.

Bronius Aušrotas parašė antrą knygą apie savo darbą žvalgybos įstaigose. Knyga vadinasi "Laisvės niekas nežadėjo". Išleista Lietuvoje, tiražas — 7,000 egz. Ten aprašoma, kaip jis, pasitraukęs iš Lietuvos sovietinės okupacijos metu, buvo užverbuotas vokiečių kariuomenės stoti į žvalgybos skyrių ir padėti rinkti žinias apie Sovietų Sąjungą. Jis su vokiečių kariuomenės pirmasis daliniai žygiavo į Sovietų Sąjungą, paskui dirbo specialiaime jų skyriuje Pskove. Knyga įdomiai skaitoma, bet vargiai čia bus kur gaunama.

— "World Reporter", tarptautinio kredito kooperatyvų judėjimo žurnalas, 1992 m. rugsėjo mėn. numeryje išspausdino pasikalbėjimą su Toronto lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" vedėja Alvena Ramanauskienė. Pažymima, kad "Parama" turi 5,500 narių, 82 milijonų dolerių kapitalą, šiemet švenčia savo veiklos 40 metų sukaktį.

— Aldona Veselkienė rugsėjo 19 d. Genanuaque, Ont., Kanadoje, įvykusiame Lietuvių Tautodailės Instituto narių suvažiavime buvo perrinkta LTI pirminkinke.

— Europos spaudos agentūrų sąjungos generalinė asamblėja savo sesijoje Zūriche priėmė Lietuvos telegramų agentūrą ELTA sąjungos nare.

— "Star Ledger", New Jersey laikraštis, paskelbė žinią, kad Union Township savo būstinę turinti JAV kompanija Foster Wheeler Corp. su savo rusišku partneriu Hydrocarbon Technology (HITECH) laimėjo kontraktą \$50 milijonų sumai sumoderinti Mažeikių naftos rafineriją. Šiandien firma parūpins inžinerijos darbus ir medžiagą. Projektas esąs dalimi Lietuvos programos pakelti Mažeikiuose gamiamo oazolio kokybę. Naujoji rafinerija bus aprūpinta aukščiausio tarptautinio standarto aparatūra ir bus užbaigta iki 1995 metų vidurio.

— Nauji "Darbininko" skaitytojai: V. Misiūnas, Brewster, MA; J. Kowrak, Philadelphia, PA; A. Petrikas, Putnam, CT; B. Pridotkas, Worcester, MA. Sveikiname naujusius prenumeratorių, įsijungusių į "Darbininko" skaitytojų šeimą.

CHICAGOS PADANGĖJE

Vėl "Antras kaimas"

Po trejų metų pertraukos vėl pasirodė humoro kolektyvas "Antras kaimas", jau porą dešimtmečių linksminas Chicago lietuvius. Ne taip jau seniai jis ir į Lietuvą buvo nukeliaus.

Rugsėjo 12 d. teko matyti šio sezono premjerinį spektaklį gražiai atnaujintoje "Playhouse" salėje. Malonu, kad naujosios salės savininkai nepabūgo investuoti ir padaryti šią salę jaukia ir miela savo lankytojams. Jeigu kiti tautiečiai kiek galėdami bėgo ir tebebėga iš Marquette Parko, tai nemaža pagarba priklauso tiems, kurie stengiasi nepasiduoti kitų propaguojamai baimėi.

Šio sezono "Antro kaimo" kolektyvas yra labai jaunas, na, ir žalias. Tačiau reikia pasveikinti jų drąsą ir ryžtą.

Šio kolektyvo užvaizdai Titui Antanaičiui išsikėlus į Lemontą, jam vadovauja "Antro kaimo" veteranai — Eugenijus Butėnas ir Romas Stakauskas. Šalia jų, vaidintojų eilėse dar matomi: Tauras Bublys, Vida Gilvydienė, Aidas Palubinskas, Indrė Toliušytė, Jonas Variakojis, Alida Vitaitė, Karolis Žukauskas.

Chicago "Litanicos" veikla

Jau buvo rašyta, kad "Lituanicos" futbolo komanda šių metų pavasario ratą baigė pirmąja, o po vasaros pertraukos pradėjusi rudens ratą vėl gražiai pirmąja. Įveikusi Wauconda miesto komandą, ji sužaidė lygiomis su "Schwaben" ir "Royal Wavel" vienuolikėmis. Po to sekė dvi pergalės prieš stiprias komandas — buvusį čempioną "Eagles" (4-2) ir "Maroons" (1-0).

Spalio 10 d. Lemonte susitinka su stipria "Pegasus" vienuolike (prieš ją buvo pralaimėtos vienintelės šių metų pirmenybių rungtynės). Šį kartą pralaimėjimo išvengta, ir pats susitikimas baigėsi taikiai — be įvarčių, taigi pasidalinta po vieną tašką, kas "Lituanicai" visai priimtinas rezultatas. Dabar mūsiškiai toliau pirmąja "Metropolitan" lygos aukščiausioje divizione su 21 tašku ir 23-11 įvarčių santykiu (net 11 įvarčių yra įmušęs vienas žaidėjas R. Urbonavičius), antroje vietoje eina "United Serbs" 19 tšk., o trečioje — irgi su 19 tšk. — "Eagles". Po jų rikiuojasi — "Pegasus", "Sparta" ir kt. Paskutinėje vietoje stovi Wauconda miesto futbolininkai.

Paskutinės šio sezono pirmenybių rungtynės įvyko lapkr. 1 d. Lemonte prieš "Spartos" vienuolikę.

Nauja lietuviškos muzikos kasetė

Vilniečiai muzikai ir dainininkai Alvydas Blinstrubas ir Vytautas Šiškauskas, dabar apsigyvenę Chicagoje, sudarė muzikinį vienetą, kurį pavadino "Melodijos" vardu. Jie išleido muzikos kasetę su 17 kūrinių. Tai senesnių, Lietuvoje buvusių populiarių dainų rinkinys. Visi kūriniai smagūs, linksmi, širdį pagauantys. Kai kurie jų naujai aranžuoti, tad šiek tiek kitaip skamba negu senais laikais.

Si kasetė — gera dovana lietuviams, kurie yra išsilgę tradicinių melodijų ir romantinės bei patriotinės muzikos. Tai vyresnio amžiaus žmonėms labai tinkantys kūriniai, nes jie šių dainų daugiausia klausosi.

Abu dainininkai — Blinstrubas ir Šiškauskas yra pasižymėję

jau Lietuvoje. Dabar jie rengia antrąją kasetę, kuri gal pasirodys dar šių metų pabaigoje. Lauksime ir daugiau tų jaunų vyrų muzikos, o šiuo metu stenkimės pasiklausyti pirmosios jų kasetės. Norintieji ją įsigyti, kreipiasi į pačius dainininkus, telefonas 708 458-4941.

"Margučio" radijo 60 metų sukaktis

"Margutis" yra seniausia lietuvių radijo programa Amerikoje, kuri jau gyvuoja 60 metų. Ši sukaktis bus paminėta lapkričio 22 d., sekmadienį, 4 val. popiet Chicago Jaunimo Centre.

"Margučio" veikla siejasi su Antanu Vanagaičiu, kuris įsteigė "Margučio" žurnalą 1928 m., o 1932 m. radijo dienžodį (taip ši valandėlė buvo vadinama) "Margutį". Taip pat jis mokėjo organizuoti žmones. Todėl apie "Margutį" buvo susitelkę didžiuliai to meto pajėgesniųjų lietuvių veikėjai. Pats Vanagaitis savo talkininkus ir pasekėjus vadindavęs "Margučio" imperija, ir ta imperija buvo viena didžiausių lietuviškos veiklos judintojų Chicagoje.

Dainininkai iš Lietuvos Alvydas Blinstrubas ir Vytautas Šiškauskas (kairėje), neseniai išleidę pirmąją savo muzikos kasetę, kartu su žurnalistu Ed. Šulaičiu Chicagoje.

DOKUMENTINĖ KNYGA:

“TERORIZUOJAMA IR NAIKINAMA LIETUVA 1938-1991”

Australijoje, prie Sydnėjaus, gyvena žurnalistas Jonas P. Kedys, kuris jau 30 metų leidžia specialų žurnalą — “News Digest — International” ir kuris specialiai renka tarptautinę antisovietinę medžiagą ir ją skelbia. Žurnalas leidžiamas anglų kalba. Per tiek metų redakcijoje susikaupė apščiiai medžiagos apie Lietuvos nepriklausomybės praradimą ir jos atkūrimą.

Pasinaudodamas ta medžiaga, jis ir apsisprendė parašyti dokumentinę knygą “Terorizuojama ir naikinama Lietuva 1938-1991”. Bus pridėta ir to veikalo santrauka anglų kalba. Santrauka užims 10-15 puslapių.

Autorius mano, kad tokiam veikalui nieko nereikia užmiršti. Todėl ir kreipiasi į žmones, klausdamas, gal kas turi minėto laikotarpio kokių nors dokumentų, nuotraukų, savo asmeninių pergyvenimų, prisiminimų. Prašo jis padėti ir siūsti šią medžiagą šiuo adresu:

J. Kedys, P. O. Box 535, Parramatta 2150, Australia.

Šį darbą jis pats sumanė ir pats savanoriškai pasiryžo jį realizuoti, nesiekdamas kokios piniginės naudos. Asmenys ar organizacijos, kurios auka prisidės prie šio leidinio, bus atitinkamai paminėti leidinyje. Knyga bus išleista Lietuvoje. Knygoje bus

dvi pagrindinės dalys.

Pirmoje dalyje bus aprašomi įvykiai nuo Lenkijos ir Vokietijos ultimatumų, Ribbentropo-Molotovo pakto, II Pasaulinio karo su savo dramatiniais įvykiais, Sovietų ultimatumo Lietuvai, Sovietų kariuomenės įvedimo į Lietuvą, Lietuvos prijungimo prie SSSR, trėmimų, Vokiečių-Sovietų karo, lietuvių sukilimo ir t.t., iki pat šių dienų — iki Gorbačiovo imperijos pakasynų.

Antroje dalyje: partizanų kovos, politinių pabėgėlių politinė ir kultūrinė veikla, pirmieji daigai slapto pasipriešinimo, Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika,

vieša kova su okupantu, Sąjūdis ir t.t., iki dabarties įvykių Lietuvoje.

Priede pats autorius rašys, kaip jis reikėsi politikos sukuriuose; apie Lietuvos įvairius žmones, kurie vienokiu ar kitokiu būdu dalyvavo šioje politinėje raidoje.

Tokio pobūdžio veikalai gali būti parengti tik išeivijoje, kuri visą laiką kaupė istorinę medžiagą apie Lietuvos persekiojimą ir kitus politinius įvykius. Turintys prašomos medžiagos turėtų patalkinti Jonui P. Kedziui šį jo užsibrėžtą darbą įgyvendinti.

STIPENDIJOS STUDENTAMS LIETUVOS UNIVERSITETUOSE

Aukštasis mokslas Lietuvos universitetuose artėja prie kritiškos stadijos. Sunki Lietuvos ekonominė padėtis atitraukia daug gabių studentų nuo aukštojo mokslo tęsimo. Verslai prekyba, juodoji rinka, nelegalus uždarbiavimas užsienyje pasidarė patrauklus užsiėmimas Lietuvos jaunimui. Šis jaunimo atitraukimas nuo aukštojo mokslo silpnina Lietuvos perspektyvas, siekiant demokratijos ir ekonominės gerovės. Lietuvos univer-

sitetų finansinis stovis yra gan sunkus, ir tik mažuma studentų gauna finansinę paramą.

Atsižvelgiant į šias universitetų ir studentų problemas, prieš pusę metų buvo įsteigtas JAV lietuvių akademinis fondas pagalbėti studentams Lietuvos universitetuose. Pagrindinis tikslas tai įkurti tiesiogines stipendijas magistrų ir daktarų studijoms. Suma vienos stipendijos yra \$200-\$250 per metus. Tai yra gan maža suma, bet ji iš dalies padengtų studento/ės vienerių metų pragyvenimo ir mokslo išlaidas.

Stipendijos įkuriamos pagal mecenato pateiktą pavadinimą, mokslo sritį ir parinktą Universitetą. Universiteto paskirtas komitetas įteikia šias stipendijas gabiausiems studentams. universitetas ir studentai informuoja mecenatą apie jo/jos stipendijos stovį. Pirmų šešių mėnesių laikotarpyje buvo įkurta apie 40 šios formos stipendijų.

Lietuvos universitetai ir studentai yra dėkingi rėmėjams, kurie suprato, kad Lietuvos ateitis priklausys nuo išlavintimo jaunimo ir aukšto lygio intelekto. Tautos, kurios nualino aukštąjį mokslą, yra sužlugusios, be ateities perspektyvų. Mes, išeivijos lietuviai, turime suprasti šios

NAUJA KNYGA

“Darbininko” spaudos kioską pasiekė nauja Antano Paškaus knyga “Idėjų sankryžoje”, kritinis skerspjuvis. Išleido I Laisvę Fondo Lietuvos filialas, 293 psl. Spausdinta Lietuvoje. Kaina 6 dol.

Knygoje nagrinėjamos šių laikų žmogaus religinio pažinimo, humanizmo, transformacijų, psichologijos suartėjimo su religija ir nesekantiško tikėjimo problemos. Tikimasi, kad skaitytojas pajus laiko dvasios pulsą, kuriame, atidžiai įsiklausius, išgirstama ir Dangaus ir žemės kalba.

Autorius yra psichologijos profesorius, parašęs eilę knygų psichologijos bei religijos aktualiais klausimais.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai atsiųdami metinę prenumeratą, prisidėjo aukomis laikraščiu stiprinti, už įvairius patarnavimus ar metinį kalendorių:

Po 30 dol.: A. Januška, Milton, MA; J. A. Glebauskas, So. Dennis, MA.

Po 20 dol.: P. Babravičius, Scarborough, Ontario, Canada; R. Budraitis, Atlanta, GA; A. Naujokas, Norridge, IL; V. Jokubaitis, Toms River, NJ; Stasė Bobelis, Kingston, NY; G. Sliogeris, Long Island City, NY. A. Vedeckas, Massapequa, NY; R. Markevičius, Woodhaven, NY.

Po 15 dol.: Austra Puzinienė, San Mateo, CA; P. Karosas, New Britain, CT.

Po 10 dol.: Petrė Petkelis, Murrieta, CA; V. Barkus, Van Nuys, CA; Danutė Snarskis, Thompson, CT; Dr. V. Vaitkus, Juno Beach, FL; Gražina Daunys, N. Miami Beach, FL; Adelaida Strijauskas, Saint Petersburg, FL; Eleonora Juskevičius, St. Petersburg Beach, FL; Elena Valuntis, Severna Park, MD; A. Melai-ka, Athol, MA; J. Dabuzinskas, Rich-

mond Hill, NY; Z. Jurys, Richmond Hill, NY; A. Johnson, Tigard, OR; P. Tribuisis, Providence, RI.

Po 6 dol.: Gloria O'Brien, Fort Lee, NJ.

Po 5 dol.: J. Astas, Hamilton, Ontario, Canada; R. Zujus, Uncasville, CT; A. Keniauskas, Waterbury, CT; W. Hanson, Ft. Lauderdale, FL; Bronė Skardžius, Chicago, IL; B. Vildzius, West Bethesda, MD; L. Rimkus, Parlin, NJ; Danutė Bobelis, Massapequa Park, NY; J. Ramon, Staten Island, NY; Stefa Mikulskis, Woodhaven, NY.

Po 2 dol.: A. Mazeika, Jamaica, NY.

Kiekviena auka yra didelė pagalba *Darbininkui*. Laikraščio ateities priklausys nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Už kiekvieną auką nuoširdžiai dėkojame.

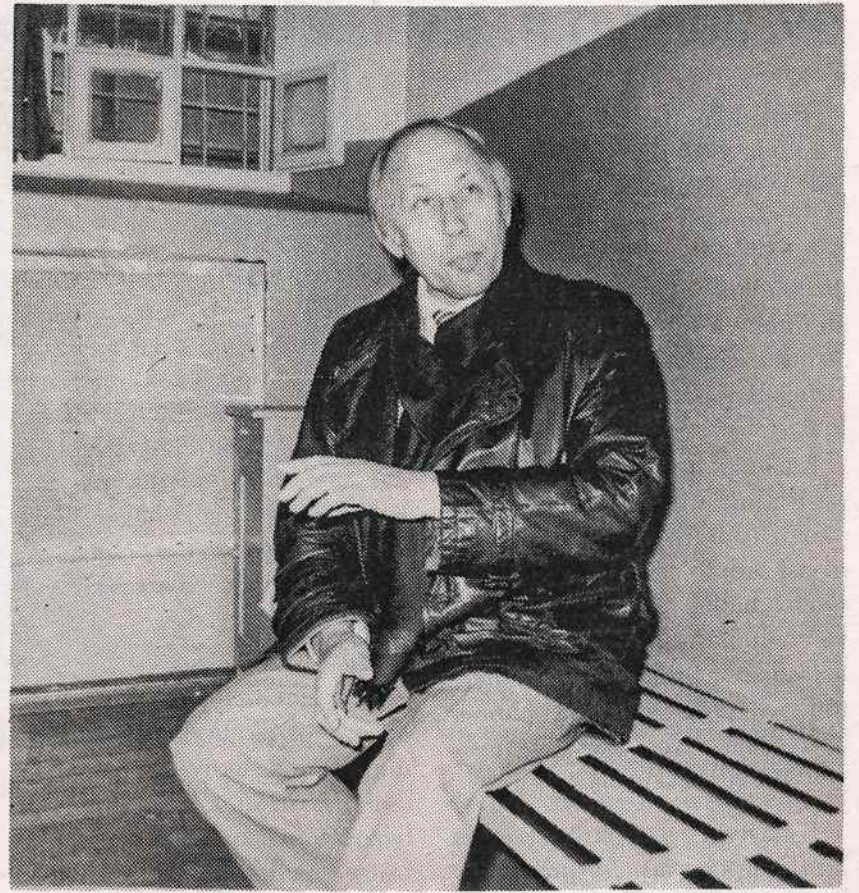
Darbininko Administracija

NAUJAUSIOS KNYGOS

TIKIU, Katalikų Tikybos Vadovėlis Mokyklai, su spalvotomis nuotraukomis ir piešiniais. Vertimas iš italų kalbos, *kun. S. Jurčys, OFM*. 5 dalys, kiekvienos kaina tik \$5.00.

Idėjų Sankryžoje, Kritinis skerspjuvis, *Antanas Paškaus*. Kaina \$6.00.

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai - 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nusiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

KGB aukų muziejuje, kameroje, kurioje kalėjo, deputatas Balys Gajauskas, komisijos KGB veiklai Lietuvoje tirti pirmininkas. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

problemos svarbą ir prisidėti prie aukštojo mokslo vystymo laisvoje Lietuvoje. Jūsų stipendija bus geriausia dovana šiam jaunuoliui/ei suteikiant galimybę baigti studijas ir įsijungti į Lietuvos dvasinį, kultūrinį ir ekonominį atkūrimą.

Studentams remti tiesiogines stipendijas yra įsteigtos keturiose universitetuose: Kauno Technologijos universitete, Vytauto Didžiojo universitete, Vil-

niaus universitete ir Vilniaus Technikos universitete.

Stipendijas išeivijoje koordinuoja prof. Rimas Vaičiaitis. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas suteikia finansinius patarnavimus, pervedant stipendijų pinigų į Lietuvos universitetus. Lietuvos universitetams yra atidaryta banko sąskaita ir užregistruota federacinėje valdžioje (IRS). Visą paauktą sumą galima nurašyti nuo mokesčių. Cėkj rašyti: Lithuanian World Community Foundation ir siūsti: Prof. Rimas Vaičiaitis, 14 Mallard Dr., West Nyack, NY 10994; Tel. D: 212 854-2396; N: 914-624-8923. Reikiant daugiau informacijų, rašyti ar skambinti prof. Rimui Vaičiaičiui.

Netinkamas

Šeši draugai po išgertuvių įgrūva automobilin ir vienas jų sako kitam:

— Tu vairuok, nes tu per girtas dainuoti.

Nereikės knygų

Jonukas, grįžęs iš mokyklos, džiaugiasi:

— Mamyte, kokie mes laimingi!

— Kodėl, sūneli?

— Aš likau antriem metam — kitais metais nebereikės pirkti naujų knygų.

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS

Jūs galite namuose klausyti gražiausių Lietuvos estradinių dainų, jei įsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.

(Persiuntimui pridėti 2 dol.)

Dėl užsakymų skambinti

Darbininko administracijai

9 val. - 4 val. p. p.

tel. 718 827-1351

arba rašyti:

Darbininkas (administr.)

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Freedom-of-Choicers NEVER Mention the Babies Who Die

ECONOMY AIRFARES FROM NEW YORK

	Round trip	One way
VILNIUS	\$575	\$410
RIGA	\$575	\$379
MOSCOW/ST. PETERSBURG	\$575	\$329

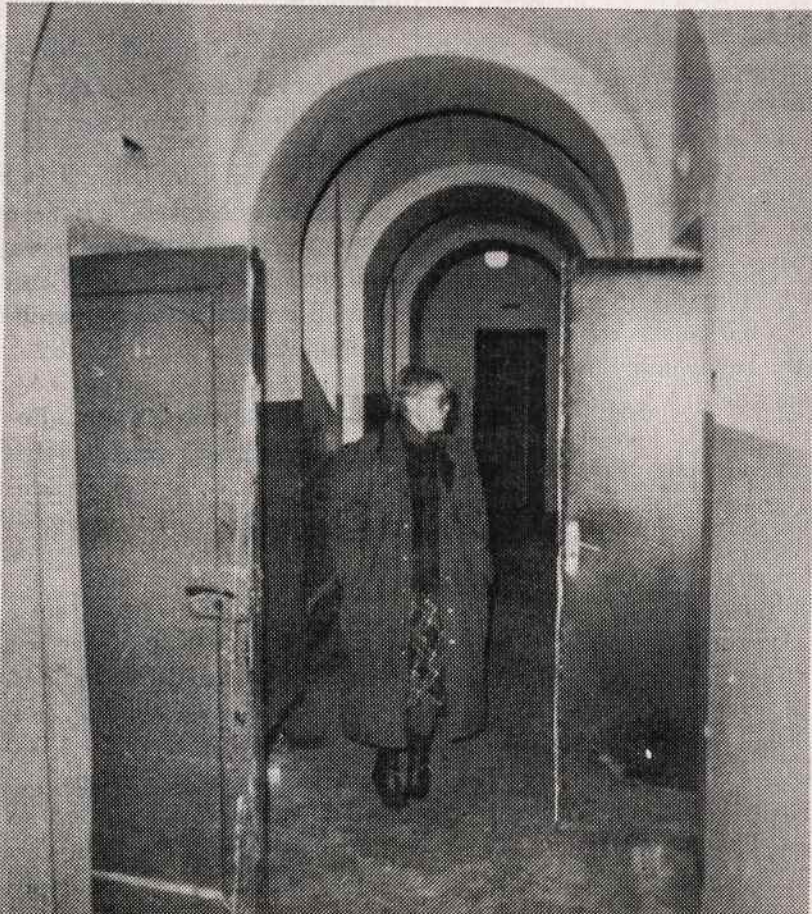
FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Ask for Chris Dobrzynski

Vilniuje, buvusiuose KGB rūmuose, spalio 24 d. atidarytas genocido muziejus. Tarp pagrindinių eksponatų — kalinių kameros. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

“DARBININKO” ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS: BOOKS IN ENGLISH available at Darbininkas

INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN by Dambriūnas, Schmalstieg & Klimas	\$25.00
1 set of 4 cassettes to go with the book	\$40.00
LITHUANIA 700 YEARS by Dr. Albertas Gerulis - nauja laida, su gražiu aplanku, 460 psl.	\$25.00
ENGLISH - LITHUANIAN DICTIONARY	\$12.00
LITHUANIAN - ENGLISH DICTIONARY	\$12.00
LITHUANIANS IN AMERICA, by Antanas Kučas	\$8.00
A PRIEST IN STUTTHOF (Human Experiences in the World of Subhuman) by Stasys Yla	\$8.00
LITHUANIA MY HERITAGE, V. Vijeikis	\$20.00
ENCYCLOPEDIA LITUANICA (6 Vols.) in English	\$160.00
FIGHTERS FOR FREEDOM (Lithuanian Partisans Versus the USSR), by Juozas Daumantas	\$10.00
MAP OF LITHUANIA (large size)	\$12.00
ETERNAL DREAM, Selected poems by Leonardas Andriekus	\$6.00
DR. ALEXANDER CURTIUS	\$2.00
MIND AGAINST THE WALL (Essays on Lithuanian Culture Under Soviet Occupation, edited by Rimas Silbajoris)	\$8.00
WE WILL CONQUER THE WORLD by Liudas Dovydėnas	\$5.00
VYTAUTAS THE GREAT - GRAND DUKE OF LITHUANIA by Joseph B. Koncius	\$4.00
LITHUANIAN FRATERNALISM: 75 Years of US Knights of Lithuania	\$20.00
FIRE AND NIGHT, Five Baltic Plays edited by Alfreds Straumanis	\$20.00
POPULAR LITHUANIAN RECIPES by Josephine J. Dauzvardis, 128 psl.	\$7.00
SERVING LITHUANIA, J. K. Vallūnas, 288 psl.	\$18.00
THE LIVING TESTAMENT OF FAITH AND COURAGE, Special edition of "Mary Save Us", 60 psl.	\$12.00
MEMORANDUM, THE RESTORATION OF LITHUANIA'S INDEPENDENCE, Dr. D. Krivickas, 142 psl.	\$5.00
AWAKENING LITHUANIA, Dr. J. J. Stukas, 191 psl.	\$5.00
LITHUANIAN COOKERY, by Izabelė Slnkevičiūtė, more than 500 recipes, 328 pages.	\$15.00

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijoje. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai - 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nusiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

MIRĖ EUGENIJA KARPIŪTĖ

Po sunkios ligos, Calvary ligoninėje Bronx, NY, lapkričio 5 d. mirė Eugenija Karpiūtė-Karpus. Buvo pašarvota M. Shalins laidojimo namuose. Atsisveikinimas įvyko lapkričio 8 d., sekmdienio vakare. Angliškai maldas sukalbėjo kun. Vytautas Palubinskas, lietuviškai — Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, ir Lietuvos Vyčių 41 kuopos pirmininkas Bill Kumeta. Sugiedota Marija Marija. Koplyčia buvo pilna žmonių.

Lapkričio 9 d., pirmadienį, po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje, palaidota Šv. Jono kapinėse, kur palaidoti ir jos tėvai. Liko trys seserys: Martha, Constance ir Helen ir brolis Alex su šeimomis. Laidotuvėmis rūpinosi sesuo Martha Murphy.

Eugeniją visi vadino Džini. Ji buvo gimusi 1920 m. lapkričio 26 d. Brooklyne. Jos tėvas Karpus buvo kilęs iš Jurbarko, motina žemaitė, iš Plungės. Visa šeima priklausė Šv. Jurgio parapijai, ir visi aktyviai dalyvavo jos veikloje: vaidino, deklamavo.

Džini nuo jaunų dienų įsitraukė į Lietuvos Vyčių veiklą, gerai mokėjo lietuviškai, skaitė lietuviškus laikraščius, knygas, aplankė ir Lietuvą, kur džiaugėsi žmonių nuosirdumu, pamaldumu. Pati buvo giliai religinga, kasdien rytais skubėjo į bažnyčią ir stengėsi visiems patarnauti, daryti gera, spinduliuoti savo meile.

Mokslus ėjo dirbdama įstaigoje. Tuo metu susirgo abu tėvai, kurie gulėjo skirtingose ligoninėse. Juos lankė, tuo pačiu metu dirbo ir studijavo. Taip ji nuvargino save ir jaunystėje

Eugenija Karpiūtė-Karpus

pradėjo sirguliuoti. Pergyveno keletą operacijų. Ilgą laiką dirbo Life-Time korporacijoje atsiskaitymo su užsieniu skyriuje. Dėl susilpnėjusios sveikatos turėjo pasitraukti iš darbo.

Gyveno netoli Kultūros Židinio, lankydamo visus lietuviškus renginius.

Pati būdama nestiprios sveikatos, dar globojo Joną Pašukonį, kuris buvo irgi be sveikatos, dažnai gulėdavo ligoninėje. Daug vasarų praleido pranciškojų vasarvietėje Kennebunkporete, talkindama administracijos darbuose ir devociónalų krautvėlėje. Ėjo per gyvenimą su

meile visiems, visada geros nuotaikos, visada su šypsena.

Todėl ir laidotuvėse žmonės jautė jos paliktą gėrį, užrašė labai daug mišių, gausiai aukojo Religinei Šalpai, Kultūros Židiniui, Calvary Fondui — vėžio ligų tyrimui.

Velionė buvo uoli "Darbininko" skaitytoja. "Darbininko" redakcija ir administracija reiškia nuosirdžią užuojautą jos seserim, broliam ir visiems artimiesiems. (p.j.)

Atskrenda aktorius — poetas Kęstutis Genys

Iš Lietuvos atėjo laiškas, kad gruodžio 4 d. į Los Angeles atskris Kauno dramos teatro aktorius ir poetas Kęstutis Genys. Jį pasikvietė Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiuliai. Jis dalyvaus LFB studijų dienose ir gruodžio 6 d. atliks dailiojo žodžio programą. Tai labai džiugi žinia.

Su Kęstučiu Geniu susipažinau Australijoje, 1990 m. gale, kur jis lankėsi Lietuvių dienų proga. Teko girdėti jį deklamuojant du kartu, pirmą — sostinėje Canberroje, Lietuvių klubo salėje, antrą — Lietuvių dienų koncerte, Melbourne.

Jis deklamuoja tėvynės meilės ir sąžinės poeziją. Deklamuoja, ne skaito, be pertraukos po keilolika minučių. Publiką tiek įelektrina, kad, jam baigus, po trumpos pauzės mirtinos tylos, visi pašoka ant kojų ir sukelia ovacijas. Susižavėjęs, aš apie jį rašiau "Tėviškės žiburiuose" (1991.1.8) ir ilgame Australijos dienorašty "Drauge". Kęstučiu asmeniškai suokiau, kad tu sužavėtum JAV lietuvius, jeigu tik kas nors kada nors tave pakviestų. Kiek man žinoma, LFB Los Angeles skyrė vardu jį Amerikon pakvietė LFB veikėjas Algis Raulinaitis, Kęstučio Genio dailiojo žodžio programą irgi girdėjęs Australijoje.

POPIETĖ LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ KULTŪROS DRAUGIJOJE

Popietė įvyko spalio 10 d. dr. A. Radzivanienės namuose Richmond Hill, NY. Popietė malda pradėjo Pr. Ažuolienė. Pirmininkė Birutė Lukoševičienė pravedė pasitarimą apie įvyksiantį mūsų draugijos rengimą lapkričio 15 d. Tai bus atsisveikinimas su kultūros žurnalu "Aidai" ir neseniai mirusio rašytojo Antano Vaičiuliaičio paminėjimas. Jis ilgus metus redagavo "Aidus".

Atvykus dr. A. Šlepetytei-Janačienėi, Pasaulio Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos valdybos pirmininkei, iš klausėme jos įdomų pranešimą.

1. Lietuvos Caritas Federacijos katalikės moterys šiais metais įsijungė į Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungą.

2. Birutė Venskuvienė, PLKOS įgaliotinė, nuvykusi į Lietuvą liepos ir rugpjūčio mėnesiais, tarėsi su vysk. Sigitu Tamkevičium, Lietuvos Caritas Federacijos gen. sekretore sesele Albina Pajarskaite Kaune ir su katalikų moterų veikėjomis Vilniuje dėl Lietuvos katalikų moterų draugijų atkūrimo.

3. Dr. A. Janačienė išrinkta į Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų unijos tarybą ir dalyvavo jos posėdžiuose Delemont, Šveicarijoje. Ji per paskutinius mėnesius padarė tris pranešimus šiai tarptautinei Tarybai ir Jungtinėms Tautoms Genevoje apie ekologijos ir AIDS padėtį Lietuvoje. Šiuo metu ji rašo straipsnį tom pačiom institucijom apie lietuvių kalėdinius papročius mūsų tėvynėje.

Dr. A. Janačienė neseniai Jungtinėm Tautom užpildė an-

VYTAUTO KERNAGIO KONCERTAS KULTŪROS ŽIDINYJE

Prieš trejus metus Vytautas Kernagis su grupe koncertavo Kultūros Židinyje. Iš to koncerto liko įspūdis, kad daug triukšmo vienas už kitą garsiau rėkia. Dabar buvo visai kitaip.

Dabar jis keliauja vienas su garso operatoriumi. Jo koncertas buvo Bostone, dar bus Hartforde, Washingtonė. Šį koncertą

spalio 18 d. rengė Kultūros Židinio administracija savo salėje. Prisirinko apie porą šimtų žmonių. Koncerto pradžia 2:30 v. popiet.

Jį pradėjo Kultūros Židinio tarybos pirmininkas Algirdas Marčiulionis. Trumpai supažindino, kas tasai svetys, jį ir pakvietė į sceną.

Su sportiniais marškinėliais

Į sceną įbėgo žvalus aktorius, apsvilkęs išgarsintais sportiniais marškinėliais. Tai lietuvių krepšinio komandos marškinėliai, skirti jų bronzos medaliu gavitimui prisiminti. Daug kas matė tai pirmą kartą. Centre žiūrima giltinė, kuri meta krepšin kamuolį. Aplink tyška raudonos liepsnos, spinduliai. Nugaroje įrašyta pergalė Barcelonoje. Aktorius apsirengęs "džinsais", apsiavęs baltais sportiniais batukais.

Pirmoji daina buvo pasveikinimas ir kvietimas džiaugtis. Čia buvo panaudotas poetės Salomėjos Neries tekstas — gyvenimas kaip šventė, kaip žydėjimas vyšnios... tie žodžiai kartojasi refrėne. Ir vis kvietė džiaugtis, gyventi. Ir vis garsiau šaukė. Garsiausiai tiesiog užėmė krauti. Pasibaigus dainai, į sceną

Šiame susirinkime dr. Janačienė pateikė savo pranešimų santraukas. Lietuvoje ekologijos atžvilgiu padėtis nėra gera ir tik 21.7% visos taršos yra kontroliuojama. Lietuvos miškai yra stipriai paliesti rūgštais lietaus. Taip pat dalinai užteršta Baltijos jūra, didžiosios upės ir kai kurie ežerai. Trūksta žinovų ir darbuotojų, kurie galėtų atlikti apšvarinimo darbus.

Kalbant apie AIDS Lietuvoje, reikia pažymėti, kad Lietuvos Sveikatos ministerija turi savo centrą Vilniuje. Trūksta vaistų, medžiagos ir specialistų, bet jau yra įsteigta 14 tyrimo laboratorijų.

Susirinkimo pabaigoje dr. A. Janačienė dalyvėms išdalijo Pasaulio Katalikų Moterų Organizacijų Unijos, Žmogaus Teisių Komisijos paruoštą anketą apie moterų teises prieš patirtus jūžulumus ir smurtą šeimoje, darbovietėje, įstaigoje, ekranuose ir televizijoje. Šie klausimai buvo visų dalyvavusių nagrinėjami, nes šios svarbios problemos liečia Lietuvos ir išeivijos moteris.

Susirinkimas baigtas vaišėmis. Visos pasidžiaugė, kad į mūsų Kultūros draugiją įstojo keturios naujos narės.

Ona Barauskienė

pašoko Kultūros Židinio tarybos pirmininkas A. Mačiulaitis ir prašė — ne taip garsiai. Atrodo, kad jiedu sutarė. Tolimesnė programa savo garsumu jau nevirgino klausytojų.

Simpatinga kūryba

Toliau dainininkas atsisėdo priešais mikrofoną ir gitara subtiliai palydėjo savo jautrų dainavimą. Kiekvieną dainą paaiškino, kada ir kodėl sukurta, ką ji reiškia, kieno tekstas panaudotas.

Dainų tekstai modernūs, sukurti poetų tais laikais, kai atvirai nebuvo galima kalbėti. Teko verstis simboliais. Ir čia minimi medžiai, paukščiai — žmogaus simboliai. Dominuoja baladžių forma. Jos pasakojo kokį nors gyvenimo vaizdelį. Jam muziką sukūrė Vytautas Kernagis ir pats atliko. Atmintin įstrigo mažo valbalielio — Dievo karvytės laidotuvės. Baladę parašė Marcelynas Martinaitis. Baladė originali, įspūdinga, poetiška. Ir muzika jai ryškiai pritaikyta.

Pirmoji dalis ir buvo sudaryta iš tokių baladžių, meilės dainų, kuriose nekalbama tiesiogiai apie meilę, kur išsiverčiama simboliais.

Gale įvedė vaikiškų dainų, kurios greitai pagauna klausytojų dėmesį.

Antroji dalis buvo atlikta prie pianino. Ir čia buvo per daug triukšmo, per garsiai skambino pianinu ir taip nustelbė dainininko subtilų dainavimą. Paskui vėl priėjo prie gitaros. Dainas aiškino, ieškojo kontakto su publika, o ji nebuvo linkusi prisidėti dainavimu ar plojimu.

Koncertą baigė ta pačia triukšminga daina, kuria ir pradėjo. Scenoje pasirodė Vida Jankauskienė, pakvietė publiką dar pasisvečiuoti apatinėje salėje, padėjo svečiams iš Lietuvos, dainininkui ir garso operatoriumi prisegė po gėlytę. Valdybos žmonės ir svečiai rengėjų buvo pavaišinti. Publika dar gerokai vakarojo apatinėje salėje. Ypač daug buvo jaunimo, žmonių iš Lietuvos. Jiem dainininkas jau pažįstamas. Ir gerai, kad surado Kultūros Židinį.

Moderni muzika reikalauja daugiau pasiruošimo ir daugiau dėmesio. Nereikia jos taip atmesti, numoti ranka. Reikia atsiminti: nėra stilių nei gerų, nei blogų, yra tik kūrinyms geras arba blogas. Modernizme daugiau yra blogų kūrinių, nes šio stiliaus atvirumas praleidžia viską, bet ir iš ten prasimuša tikri talentai. O toks talentas yra Vytautas Kernagis.

Šis koncertas buvo pakilesnis ir kūrybingesnis nei pirmasis. Reikia tikėtis, kad jis nestovės vietoje, o toliau dirbs ir tobulės. (p.j.)

MIRĖ MARIJA DIRŽIENĖ

Jamaica ligoninėje, Richmond Hill, NY, lapkričio 9 d., sekmdienį, 5:30 v.v. mirė Marija Diržienė, sulaukusi 75 metus amžiaus. Buvo pašarvota M. Shalins laidojimo namuose. Atsisveikinimas buvo lapkričio 11 d. Kitą dieną po mišių Apreiškimo parapijos bažnyčioje palaidota Cypress Hills kapinėse.

Liko sūnus Jurgis, dukra Elena su šeimomis ir kiti giminės.

-o-

Velionė buvo gimusi 1917 m. vasario 3 d. Maino valstijoje. Tėvai grįžo į Lietuvą ir gyveno Gargžduose. Taip ir Marija

užaugo Lietuvoje. Į Ameriką sugrįžo apie 1938 m., ištekėjo už Diržio. Jiedu turėjo drabužių siuvyklą, kur dirbo apie 90 žmonių, jų tarpe ir daug lietuvių. Vėliau ji turėjo restoraną Jamaica Ave., Woodhavene. Jos restorane vykdavo lietuviškų organizacijų susirinkimai ir kitokie būniai.

Pasitraukusi iš to verslo, ramiai gyveno Richmond Hill, NY. Prieš porą mėnesių ją buvo ištikęs kraujo išsiliejimas smegenyse, buvo netekusi kalbos ir sunkiai sirgo. Buvo SLA 38 kuopos pirmininkė.

A.Š.A.

GENOVAITEI UMPARAITEI - GRIGALAUSKIENEI

mirus, mielą jaunystės draugą Povilą ir krikšto sūnų inž. Arūną Grigalaukus nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Jonas ir Valė Zubavičiai
Stasė Estkienė

Sunny Hills, FL

A.Š.A.

PRANAS KEBLINSKAS

Mirė St. Petersburg, FL, 1992 m. lapkričio 9 d. Gimė Lietuvoje, Šakių apskrityje, Skaisgiriu kaimė.

Nuliūdę liko vaikai Dalia, Algirdas ir Kęstutis, marčios Vida ir Vitalija, anūakai bei kiti giminės Amerikoje ir Lietuvoje.

Laidotuvių mišios bus lapkričio 13 d., 11 val. ryto Holy Name bažnyčioje, Gulfport, FL. Po pamaldų bus nulydėtas į Royal Palm kapines. Buvusius mokinius, draugus ir pažįstamus kviečiame prisiminti velionį savo maldose.

Duktė ir sūnūs

Bulviakasis Suvalkijoje 1992 m. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: lapkričio 15 d., sekmadienį, kultūrinė popietė, kurią rengia Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros draugija.

Bronė Spūdienė lapkričio 3 d. sulaukė 90 metų. Sukakties proga jai keletas bičiulių lapkričio 8 d. surengė pagerbimą. Sukaktuvininė pasveikinta, sugiedota Ilgiausių metų. Vaišės parengė Marija Vasilka ir viešnia iš Lietuvos Nijolė. Gerimantas Penikas nufilmavo į vaizduostę. Plačiau apie sukaktuvininę kitame "Darbininko" numeryje.

Maironio lituanistinėje mokykloje, kuri dabar veikia Kultūros Židinio patalpose, Padėkos dienos savaitgalį pamokų nebus.

Kultūrinė popietė, kuri vyks lapkričio 15 d., sekmadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje, skiriama "Aidų" žurnalo ir jo ilgamečio redaktoriaus Antano Vaičiuliaičio pagerbimui. Apie žurnalą kalbės Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, kuris visą laiką dirbo redakcijoje, pasuktinius 12 metų vienas redagavo. Redaktorius Antanas Vaičiuliaičius buvo ir žymus rašytojas, miręs š. m. liepos 22 d. Jo kūrybą apžvelgs Paulius Jurkus, kuris, baigdamas Vilniaus Universitetą, savo diplominį darbą parašė apie Vaičiuliaičio romaną "Valentiną". Skaitovė Liucija Kašubaitė-Paknienė paskaitys ištrauką iš autoriaus kūrybos. Bus išstatyti autoriaus parašyti veikalai ir Vytauto Maželio, žymaus fotografo portretai, A. Vaičiuliaičio portretas. Po programos, vaišės su namie pagamintais įvairiais kepsniais. Rengia Lietuvių Katalikų Moterų Kultūros draugija. Įėjimo auka 8 dol.

Vilniuje parduodamas arba išnuomojamas butas: 3 kambariai, šviesi virtuvė Karoliniškių rajone. Geras susisiekimas su bet koku Vilniaus rajonu. Tel. New Yorke: 718-805-0507, prašyti Ann po 6 val. vak.; Vilniuje 41-63-79. (sk.)

Druskininkuose parduodamas 4 kambarių butas su visais patogumais ir sodas su mūriniu namu. Skambinti: New Yorke 718 382-1452. Druskininkuose 451-41. (sk.)

55 SVARAI MAISTO ŠVENTĖMS — cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt. \$98. **22 SVARAI** mažesnis paketas \$65. **22 SVARAI** mėsos produktai, aliejus \$98. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772.

Tėv. Placidus Barius, OFM, pranciškonų provinciolas, tarnybos reikalais yra išvykęs į Lietuvą aplankyti Kretingos ir kitų ten atkuriamų vienuolynų.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, lapkričio 15-19 dienomis dalyvaus Washington, DC, vykstančiame Amerikos vyskupų suvažiavime, o lapkričio 22 d. Hartfordo Švč. Trejybės lietuvių parapijos 90 metų sukakties iškilmėse.

Prel. Jonas Kučingis, Los Angeles, CA, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas emeritus, užsakė "Darbininką" trims lietuviams studentams, neseniai atvykusiems iš Lietuvos ir pradėjusiems studijuoti Santa Paula, CA. Prelatui už naują prenumeratą ir pridėtą dosnią auką nuoširdžiai dėkojame.

Joseph A. Glebauskas, South Dennis, MA, mokėdamas už prenumeratą, pridėjo dar 30 dol. auką laikraščio išlaikymui. Dosiui nuolatiniui aukotojui nuoširdžiai dėkojame.

LMK Federacijos New Yorke klubas savo susirinkime spalio 21 d. pas klubo narę Ievą Jankutę paskyrė po 250 dol. auką Lietuvos ambasadaį Wahingtone ir Lietuvos misijai prie Jungtinių Tautų New Yorke.

Ona ir Bronius Balčiūnai, Manahawkin, NJ, prenumeratą apmokėjo su 50 dol. čekiu. Dosiui spaudos palaikytojams nuoširdi padėka.

Pianistas William Smiddy, nuoširdus lietuvių bičiulis, lapkričio 21 d., šeštadienį, 8:30 val. vak., Weil Recital Hall (Carnegie Hall pastate) atliks koncertą. Taip pat dalyvaus baritonas Craig Nimm ir Juilliard String Quartet. Auka \$25. Pelnas labdaros fondui. Bilietus galima gauti skambinant Carnegie Charge 1-800-212-247-7800.

Šventasis Raštas, Senojo testamento tomas, pranašų knygos, išleista gražiu leidiniu. Iš hebrajų, aramėjų ir graikų kalbų išvertė kun. Antanas Rubšys, kuris profesoriauja Manhattano kolegijoje ir dėsto Šventąjį Raštą. Knyga turi 670 puslapių. Jos kaina 12 dol. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Persiuntimo išlaidoms pridėti 2 dol.

55 SVARAI — cukrus, sūris, dešros, mėsa, šprotai, aliejus, kava ir kt., \$98. **22 SVARAI** mažesnis paketas \$65. **22 SVARAI** mėsos produktai, aliejus \$98. Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti aspirino ir vitaminų. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772.

Gražus Darbininko kalendorius, kaip kasmet, taip ir šiemet, lapkričio mėn. pabaigoje bus išsiuntinėjamas visiems skaitytojams. Skaitytojų patogumui bus įdėta ir atkarpa, kuria galima pasinaudoti, atsilyginant už metinę prenumeratą, kuri vis dar yra tikrai \$20.00. Prenumeratos pasibaigimo data yra pažymima lipnukė prie skaitytojo pavardės. Kieno prenumerata bus pasibaigus, prašome už ją atsilyginti, pasinaudojant įdėta atkarpele ir vokeliu. Blogėjant lietuviškos spaudos padėčiai, mažėjant skaitytojams, būsime labai dėkingi už auką laikraščio palaikymui.

Kun. Antanas Rubšys, Manhattan kolegijos profesorius, lapkričio 18-21 dienomis dalyvaus Šv. Rašto ir Archeologų draugijų surengtame pasaulinio masto tarptautiniame ir tarptikybiniame suvažiavime San Francisco, CA. Prof. Rubšys ypač aktyviai dalyvaus Šv. Rašto vertėjų sekcijoje.

LB New Yorke apygardos valdybos posėdis įvyks ateinančių trečiadienį, lapkričio 18 d., 7 val. vak. Kultūros Židinio posėdžių menėje. Kviečiami dalyvauti New Yorke apygardos apylinkių pirmininkai ir JAV LB tarybos nariai.

Efektinesnės paramos Lietuvai organizavimo konferencijoje, kurią surengė Lietuvos ambasada ir JAV Lietuvių Bendruomenės socialinių bei visuomeninių reikalų tarybos lapkričio 7 ir 8 dienomis Washington, iš New Yorke dalyvavo NY LB apygardos pirmininkas Kęstutis K. Miklas, Vytauto Didžiojo universiteto senato narys, ir Kolumbijos universiteto prof. dr. Rimas Vaičaitis, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėja Rūta Virkutytė ir Ona Miklienė. Konferencija buvo labai sėkminga; ji bus aprašyta "Darbininke".

Linas Kučinskas, naujai paskirtas Lietuvos generalinis konsulas New Yorke, jau pradeda įsijungti į Amerikos lietuvių gyvenimą. Lapkričio 7-8 dienomis jis dalyvavo efektinesnės paramos Lietuvai organizavimo konferencijoje Washington.

Lietuvių Bendruomenės Manhattano apylinkė, lapkričio 22 d., sekmadienį, tuojau po 11 val. sumos, Aušros Vartų parapijos salėje, 570 Broome St., NY, rengia šiaudinukų darymo demonstraciją. Demonstruos Valerija Šileikienė. Apylinkės valdyba ir nariai visus kviečia atsilankyti.

"Lietuvos Aidas", pagrindinis 16 psl. Lietuvos dienraštis, duoda vyriausybės žinias ir objektyvų atkuriančios Lietuvos vaizdą. Jo žinios išsivijai yra labai naudingos. Prenumerata metams oro paštu \$85. Čekius rašyti "Lietuvos Aido" vardu ir siųsti JAV įgaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. (sk.)

Jauna mergina, neseniai atvykusi iš Lietuvos, ieško darbo. Gali slaugyti ligojį, padėti namų ruošoje, prižiūrėti vaikus. Skambinti telef. (718) 628-0730. Prašyti Jurgą. (sk.)

"ŽAIBAS" ketvirti metai, garantuoti ir patikimai ruošiasi Lietuvoje užsienietiškas maisto prekes pristatyti į namus laiku Kalėdų šventėm! Penkiolikos pakietų pasirinkimas! Kalėdiniai užsakymai priimami iki gruodžio 10-tos dienos. Kreiptis: "ŽAIBAS", 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telef. 708 430-8090.

KONTEINERIAI Į LIETUVĄ siunčiami kas savaitę per TRANSPAK firmą. 59 centai už svarą virš šimto svarų, minimumas \$20. Jūsų siuntiniai yra registruojami mūsų kompiuteriuose. TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436-7772. (sk.)

Naujam terminui išrinktas New Yorke senatorius republikonas Alfonse D'Amato, lietuvių bičiulis ir Lietuvos nepriklausomybės rėmėjas.

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS VEIKLOS APŽVALGA

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos direktorių tarybos posėdyje, įvykusiame lapkričio 7 d. Kultūros Židinyje, Brooklyn, NY, buvo išrinkta nauja valdyba, peržiūrėta dabartinė bei aptarta tolimesnė Religinės Šalpos veikla, priimtos pataisos konstitucijos projekte, patvirtintas 1993 metų biudžetas.

Naują Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos valdybą sudaro: vysk. Paulius A. Baltakis, OFM — pirmininkas, prel. dr. Vytautas Balčiūnas — I vicepirmininkas, kun. Albertas Kontautas — II vicepirmininkas, dr. Elona Vaišniene — III vicepirmininkė, kun. dr. Valdemaras Cukuras — sekretorius, Antanas Sabalis — išdmininkas.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos darbus vykdo: Rūta Virkutytė — reikalų vedėja, Ramunė Adams — finansų sekretorė, Andrius Adams — siuntų tvarkytojas.

Šių fiskalinių metų laikotarpyje (1992 m. vasario 2 d. — lapkričio 5 d.) turėta pajamų \$205,738.97, išlaidų \$199,457.31. Į Lietuvą pasiųsta 8 (20'x40') konteineriai ir 6 siuntos lėktuvais. Siuntų vertė viršija \$5 milijonus

Oficialią apyskaitą už 1991 fiskalinius metus (1991 m. vasario 1 d. — 1992 m. sausio 31 d.) ruošia David Jacobs CPA bendrovė. Pilną apyskaitą tikimasi turėti lapkričio mėnesio pabaigoje.

ATVYKO PIANISTAS PETRAS GENIUŠAS

Lietuvos kariuomenės atkūrimo minėjime, kuris bus lapkričio 22 d. Apreiškimo parapijos salėje, kalbės ramovėnų pirmininkas Aleksandras Vakselis. Jis prisimins savo keliones į Lietuvą, kaip ten vykdomas kariuomenės atkūrimas, jos tvarkymas, apginklavimas ir kita. Taip pat parodys ir vaizduostę iš kariuomenės formavimo Lietuvoje. Šalia to bus ir meninė dalis. Po minėjimo, kaip įprasta, bus bendros vaišės. Pamaldos bažnyčioje bus 11 val.

Lapkričio 1 d. iš Vilniaus į New Yorke atvyko pianistas Petras Geniušas, pavasarį laimėjęs Palm Beach, FL, tarptautines pianistų varžybas. Tada jo keletas koncertų vyko Palm Beach aplinkoje, Washington, Cleve-

Moteris, galinti atlikti namų ruošą, kitus pagalbinus darbus, globoti senus ar mažus, ieško darbo. Skambinti (212) 563-2450 arba (718) 827-7133. (sk)

lande, New Yorke. Konkurso rengėjai jau tada paskelbė, kad rudenį jo koncertas bus Lincoln Centre, New Yorke.

Atvykęs jis jau pradėjo koncertų turą. Lapkričio 8 d. koncertavo Bostone. Kiti koncertai bus tokia tvarka: lapkričio 20 d. Key West, FL, lapkričio 28 d. Palm Beach, FL, Ocean Garden Hotel, kur jis laimėjo varžybas. Lapkričio 28 d. Lincoln centro Alice Tully salėje.

"Antras kaimas", iš Chicagos, lapkričio 21 d. vaidins spektaklį Brooklyne, Kultūros Židinyje. A. Stasiulio nuotraukoje: "Tarybiniame kurorte" E. Butėnas, A. Vitaitė, V. Gilvydienė, A. Palubinskas.

LAISVĖS ŽIBURYS

kviečia visus į 51-ąjį radijo

RUDENS KONCERTĄ — BALIŲ — ŠOKIUS

Šeštadienį, 1992 m. lapkričio 21 d. Pradžia 7 val. vak. punktualiai Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY

PROGRAMOJE

humoro ir satyros grupė

ANTRAS KAIMAS

iš Chicagos

Po programos — pobūvis.

Veiks turtinga loterija, valgių ir gėrimų bufetai visose Kultūros Židinio salėse. Maistą gamina SUNRISE CATERERS (Valentinas ir Regina Meliniai ir Jonas Jadelis).

— ŠOKIAMS GROS ROMAS TELŠINSKAS IR JO ORKESTRAS —

Baliu stalus galima užsisakyti iš anksto pas Stasį Karmaziną 718 - 441-1252.

Bilietų kaina 12 dol. Jaunimui iki 15 metų 5 dol.

Jaunimui bilietai gaunami tik prie įėjimo. Patartina bilietus įsigyti iš anksto paštu. Čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklų voką siųsti:

Lithuanian Radio Club
217-25 54 Ave., Bayside, NY 11364

Bilietų platintojai:

Ž. Jurienė, D. Didžbalienė, A. Stankaitienė, R. Bitėnas, B. Rutkūnas, R. Kezys, N. ir P. Baltrušioniai, R. Graudys

VISUS ATSLANKYTI KVIEČIA

LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9 - 10 V. RYTO

New Yorke Lietuvių Atletų Klubo Tinklinio Komandos maloniai kviečia visus dalyvauti TRADICINIULOSE PADĖKOS DIENOS ŠOKIUOSE

"Turkey Dance"

penktadienį, lapkričio 27 d., 7:30 v. v. Kultūros Židinyje.

Įėjimo auka:

prieš 8:30 v. v.\$3.00

po 8:30 v. v.\$5.00

(savi gėrimai neatsinešami)